Ն՝ 1186 — 1881 ՅՈՒԼԻՍ 29 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ — ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՋ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԸՆԹԼԱՐԸ

Մէհիտիէ 20 դրուշայեն

ԿԱՊԱՅԻ ԻՃԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 150 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՃԻՆ

Բոլոր իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

20 Բարա

ԹԷՐՃԷՍԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՍԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ՎԱՄԻ ԶԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸՆԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 մէ 2 մէ 3 իւճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ մէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 մէ 3ի ճճնու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէէ գապուլ օլունանագ մէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ:

20 Բարա

Իտարէխանէսի մէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ մէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեափֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանաղը կկպի, քեափֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ՅՈՒԼԻՍ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Եունան սէվկէթի պէյնինտէ ագաը լազըմ կէլէն մուգավէլէնամէի խուսուսիյէնին թաստիգի հագգընտա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլմաղլա, տիւնքի կիւն Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիւօթի Պապը Ալիյէ տավէթ օլունարագ բէսմը թաստիգ մէ մուպատէլէ իճրա օլունմուշ տը:

—

Եունանա թէրք օլունան արազիտէ պուլունան ումուրը վագֆիյէնին թէսվիյէսի իչիւն Սօֆիատաքի էմլաքը մրիյէ մէ վագֆիյէ մուխթէլիֆ գօմիսիոնը ազամ սապրգասընտան ըէֆիգ պէյ էֆէնտի թային մէ արազիի մէզքիւրէեթ իզամ գըլընճագ իմիշ:

—

Իչիտիլտիկնէ կէօրէ, Պուլգարիսթան բրէնսի Պապը Ալիյէ պիր թէլէկրաֆ քէշլոտ իտէրէք, էմարէթ տախիլինտէ ախիրն մուգաբ զուլան պուխրանըն հիւանի նէթիճէյէ միւնճերը օլտուղունու իշար իթմիշ տիր:

Բէնսը միւշարիէյէ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իշգալ վագատտէ իթթիխազ իթտիկի թավր ու հարքէքէթը խարխահանէսի հագգընտա պէյանը թէլէքքիւր իթմիշ տիր:

Պաշ վէքիլ տէվլէթլու ֆէխամէթլու Սախտ բաշա հագրէթլերի՝ պու պապատ տերհալ բրէնս Ալէքսանտրա ճէվապ եազմըշ տը:

—

Բատսստան Գոչէնէ գ'Օրէանա եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, Միտհաթ մէ Նուրի մէ Մահմուտ ճէլալէտտին բաշալար իլէ մահքիւմիյնը սարիրեի համիլպուլունան իշլէրգին նամ պէյլիք վաբորու ալաֆրանկա յուլիսին 30 ընճը կիւնիւ ճէզիրէի մէզքիւրէյէ մուվասլէթէ իթմիշ մէ տէօրթ կիւն ալամ իթթիքտէն սօնրա ալաֆրանկա օգուստոսըն իքինճի կիւնիւ օրտան հարքէթէ իլէմիշ տիր: Մէզքիւր վաբոր 2300 գանթար քէօմիւր ալաճագ իքէն 6000 գանթար ալմըշ մէ կիտէճէ՝ մահալ անկարըմամըշ տը: Իլգէրգին վաբորու Բատսստա գալտըրը միւտտէթ էնսասընտա հիչ պիր գաբրդ մէ սանտալ մէզքիւր վաբոր եանաչամամըշ, մէ անճագ մահքիւմիրին ռէսմինի ամագիւղրէ պիր ֆօթօկրաֆճը ճէլդ լուտիմիշ տիր: Մէզքիւր ֆօթօկրաֆ Տէրսաատէթ կէօնտէրիլէճէք իմիշ:

Բէղալիք մէզքիւր կազէթատա իսկէնտէրիյէտէն չէքիմիշ պիր թէլէկրաֆ միւնտերիճ օլուպ, իշպու թէլէկրաֆտա ալաֆրանկա օգուստոսըն պիրինտէ Իղէրգին վաբորունրն Սուէյշ գանալընտան կէչտիյի պէյան գըլընմըշ տը:

Գոչէնին պու իքի ֆրգրասընտա պէօյիւք թէնագուզ վար տը: Մէզքիւր կազէթանըն պալատէքի մէքթուպլարնտա Իղէրգին օգուստոսըն Զաֆինտէ Բատսստան հարքէթ իթթիյի մուհարբէր օլուպ, Սուէյշ գանալը իսկ Բատսստան խայլիճէ ուզագ պուլունտրը ճիհէթլէ մէզքիւր վաբոր օգուստոս պիրտէ մէզքիւր գանալտան կէչէմէյէճէյինէն, եա թէլէկրաֆքն թարիխնտէ մէ եախսա մէքթուպը մէզքիւրտէ կէօսթերիլէն թարիխտէ պիր սէհվ օլտուղունտա չիւպհէ եոգ տը:

—

Զ-ոչինը պէեանընա կէօրէ, Բարիս սէֆիրի էսատ բաշա հագրէթլերի կէչէն հաֆթա հէման հէր կիւն Ֆրանսա խարիճիյէ նազրը իլէ միւլագաթ իթմիշ մէ պու միւլագաթլարրն էսպապը հէնուզ մէճհուլ իմիշ իսկ տէ, Բարիզտէ պուլունան սէֆիրլեր պունա ենէմմիյէթը մախսուսէ մէրմիյէր իմիշ:

—

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

Զըգան ճումաա իրթէսի ագշամընը իսկէնտէրուն կէօմրիյիւնտէ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր պինա իլէ Հալէպ թիճարընը պիտ պիր խայը եմթասանընն միւհթէրէգ օլտուղու օրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտան անղաշըլմըշ տը:

—Եավէրանը հաղրէթը Շէհրիյարիտէն պին պաշը Ապտուլլահ պէյ Լվվէլիսի կիւն Բիրէտէն Ցէրսաատէթ միւվասէլէթ իթմիշ տիր:

—Իչիտիլտիկնէ կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի՝ Ալէմանիա սէֆիրի գօնի Հաֆիլտէ Սէլէօր նըշանը. նընն կրն Գէորգէնը մէ Ալէմանիա սէֆարէթինին պաշ թէրճէմանը Պարօն Թէսթայա մէզքիւր նըշանընն կրնդա Օֆիսէլէ բիւթպէսինի իթա իյլէմիշ տիր:

—Կազէթալարտա պիլա իմ մէ եա սախթէ նամ՝ իլէ մէքթուպ նէյրի Մահպուտթ իտարէի պէհիյէսի ճանիպինտէն էվվէլիսի կիւն նէյր օլունան պիր իթթահամէ իլէ մէն իտիրտիի հայտ, թէրճէմանը Հէրբէրն կազէթասը «պիր Բիւրա» իմզասը իլէ պիր վարագա նէյր իթմիշ մէ պու իսկ մէմնու պուլունմուշ օլտուղընտան, տէֆտիր սանիրտտ պէօյլէ պիր մուհամէլէտտ պուլունուր իսկ թահթիլ իտիլեճէյի մէզքիւր կազէթայա իխթար գրլընմըշ տը:

—Թէրճէմանը Հէրբէրն իլէ ճէրլիոէ Հէրարդ կազէթալարը Շելլո իսպէյտուլլահտան պահս իլէ Իրան տէվլէթի այէհինտէ մէգալաթը նալալրգէ տերճ ու նէյրիի իթիյատ իթիրլերինտէն, մէ պու իսկ իքի տէվլէթը իսլամիյէնին մուհամմէտանա մուզիրը օլտուղընտան, պունտան պէօյլէ օմագուլէ թէճավուզը լիսանտան մէ ֆիւրսէրէ միւթթալիգ պահսլար նէյր իթմէքտէն իճթիհատ իյլէմէլերի մէզքիւր կազէթալարա իխթար գըլընմըշ տը:

ԱԶԳԱՑԻՆ

Գերերց. կաթողիկոս մէ Բաթրիգ բիւթպէթլու Ազարեան Ստեփաննոս Պետրոս ժ. էֆէնտի հազրէթլերի, բազար երթէսի կիւնիւ Թէքֆանէ միւշիրի Ալի Սաիպ բաշա հազրէթլերինէ, մէ տիւնքի կիւն տախի Պէօյիւքտէրէտտէ Ամանիա, Աւսթրիա մէ Ռուսիա սէֆարէթխանէլերինէ զիարէթ իտուպ, ճիմիսի թարաֆընտան իլթիֆաթ մէ իհթիրամաթը ֆէվգէլատտ իլէ գապուլ օլունմուշտը:

—

Էօնիմիզտէքի ճումաա կիւնիւ սաաթ 6տա Ինարատ Ցուրթիւն գըզլար մէքթէպինին իմթիհան մէ պարգաբաշխութիւն գիրէթի՝ Պէյօղլունտա Ս. Աստուածածին քիլիսէի իթթիխանինտէ վագը ճէտտիտ մէքթէպը քէպիրտէ բրիմպէթլու կաթողիկոս մէ Բաթրիգ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլերինին թահթը ըրիսէթինտէ իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր:

—

Տիւնքի Մանչէսթէտ կէչէն կիւն Պէյօղլունտա կաթողիկոսարանտա իճթիմա իտէն մէճլիսի ումումիտէ վերիլէն բէյլերին մէզտարը հագգընտա եազտըրըմըշ պիր հավատիստէն տօլայը Ս. Պ. կիզլի իսլամ իլէ պիր մէքթուպ տերճ օլունուպ, մէքթուպը մէզքիւր մուհարրիրի այէհինմիզտէ պիր թագրմ թէզեիֆաթտա պուլունմուշ իսկ տէ, պէօյլէ բէրաբէր խաֆատէ կիզլէնէն մութերիզլերէ ճէվապ վէրմէք միւթատրմըշ օլմատըղընտան, մուհարրիրի մումաիլէյհ էկեր իթիրազաթնա ճէվապը սէվալ այմէգ խաթէր իսկ, մէրճեէ մէյտանտ չըգմասը լազմ կէլտիկինի իխթար իլէ, պու պապատ չիմտիքի հալատ պունան զիյատ պիր չէյ եազմադա թէնեզզիլ իթմէյեճէկիմիզի պէյան իտէրիզ:

—

Իսկիւտար իճատիյէտէ քեափն Մէզպուրեան գըզլար մէքթէպի. Նին կէչէն բազար կիւնիւ իճրա օլունան թէվզիի միւքեաֆաթ բէսմինի բազար երթէսի կիւնքիւ նիւսխէմիզտէ մուխթասար սուրէթտէ մուհամմէտ ու գարիպ ու պէեան իթմիշ իտիք:

Պու տէֆա Այվազեան Աբրահամ էֆէնտի էրմէնիճէ լիսան իլէ զիյնէթը մէզքիւրէեի սուրէթը մուֆասսալէտէ վասֆ ու թարիֆ իթմիշ օլմաղլա, թասֆիլաթընը վէրմիշ օլմագ իչիւն պէնար մէզքիւրէ պէր վէճհը զիյր ասէն տէրճ իտէրիզ:

ՀԱՆԴԷՍ

ՄՐՅՈՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ

Գիշերօթիկ և ցերեկեայ վարժարանին

—

Անցեալ կիւրակէ Մեզպուրեան աղէկանց գիշերօթիկ և ցերեկեայ բարեհամբաւ վարժարանին դպրոցական Տօնը, մրցանակաբաշխութեան հանդէսը՝ կատարուեցաւ յիւսկիւտար գըրեթէ նմանը չտեսնուած շքեղութեամբ և փառաւորութեամբ:

Հանդիսին կը նախագահէր Ամեն. Ս. Պատրիարքը, շուրջն ունենալով Գեր. Լուսինեան Խորէն, Աչէաթեան Գրիգորիս և Ապահունի Եղնիկ Սրբազանները, որպէս նաև արժանապատիւ Զաքարիա, Այվազեան Եղիշէ, Բագրատունի Կարապետ, Ճէվահիրեան Գաբրիէլ և Արծրդունի Մատթէոս վարդապետները, և այլ քահանայք ոմանք:

Հանդէսը պատուած էին նաև Բաղկեղոնի Մխիթարեան վարժարանին Վերատեսուչ Ճարեան Հայր Աբրահամ, Տէրվիշեան Հայր Սերովբէ և Մեհրապեան Հայր Յուսիկ վերապատուելիք:

Նոյնպէս Տիխնոեցի Ռուսահայերէն Բարձ. Ամենունի իշխան՝ (1) և Մկրտիչ—Տէր Աստուածատուրով Հայ հաղարապետն — որ քանի մը օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուին—յատկապէս փափաքած և եկած էին Մեզպուրեան վարժարանի սոյն հանդիսին մասնակից լինելու:

Վարչական խորհուրդը՝ կը ներկայացնէր Եուսէֆեան Տիգրան էֆէնտի, Կրթական Տեսչութիւնը՝ Իփէքճեան Համբարձումի էֆէնտի:

Ազգային ընկերութեանց, այն է, Մէջլիսաց, Ազգասէրաց և Դպրոցասէր Հայուհեաց, Մէջլանաց Ասատուրեանց և Արուեստասէրաց ընկերութիւններն ալ՝ իրենց ներկայացուցիչներն ունէին, ինչպէս նաև մայրաքաղաքս վարժարանաց Տնօրէններն ու հոգաբարձուները՝ գրեթէ առանց բացառութեան, ամենքն ալ եկած էին:

Տեղական օտար մամլոյն խմբագրաց, և մասնաւոր Եւրոպական լրագրիներուն թղթակցաց և մեր ազգային գըրագիտաց ամենէն երևելիներուն ներկայութիւնը մասնաւոր շուք մը կ'աւելցնէին հանդիսին:

Վերջապէս, այս ամէն յիշուած հանդիսականներէն զատ՝ նաև հազարաւոր երկսեռ բազմութիւն մը փութացած էր անդանօր՝ ի խրախոյս և ի քաջալերս աշակերտութեան:

Ցեսնելու արժանի էր վարժարանին դրանը առջև խճողած կառքերու այն հոծ բազմութիւնը, որ հետզհետէ մայրաքաղաքիս ամէն կողմերէն ազգային և տարազգային հանդիսականներ գունդագունդ կը թափէր:

Թաղլով հանդիսին արտաքին նկարագիրը, Թաղլով ևս դպրոցին զարդարանքն ու զարդարանքը՝ միայն յիշենք Բարէբարէ Հայրենեաց խորհրդաւոր վերտառութեան մը երկու կողմերը դրուած այն երկու բազմերախտ ներսէսներու փառաւոր կենդանագրերը՝ այն է, Ներսէս Ե դդ. Աշտարակեցի Կաթողիկոսին, և Ներսէս Ա. Կոստանդնուպոլսեցի Պատրիարքին: Եւ ահա՝ այս երկու բարեբարաց պատկերներուն վրայ կը խոյանար՝ Մայր—Դէ-յաղնոհոյն հոյակապ և չքեղագեղ պատկերը՝ որ գոգցես երկուստեք կարմրածուփ մահիկներուն մէջէն իւր տարագիր որդւոց կը ժպտէր յուսափայլ արտասուօք:

Շուրջ ժամը 7 ին, հանդէսը բացուեցաւ վայելչապէս: Ընդարձակ բարձրաւանդակի մը վրայ —որ կոնաչագեղ և երփներանգ ծաղիկներով զարդարուն էր—70ի չափ Մեզպուրեան սանուհիք՝ սպիտակափայլ համազգեստներով և իւրաքանչիւր դասու համեմատ գոյզգոյն ժապաւիճեալ գօտիներով, կարգաւ եկան գետեղուեցան:

Ուսուցչական մարմինը՝ Իպմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանի նախագահութեանը տակ՝ խմբովին բազմեցաւ, որոյ առընթեր կային վարժարանին ազնուափայլ խնամակալուհիք:

Դեռատիպ դստրիկ մը՝ Մաքրիկ Մեզպուրեան, առ Ամեն. Ս. Պատրիարքն ուղղեալ երկտող սրտառուչ ուղերձով մը Հանդէսը բացաւ:

Վարժարանին սանուհիք՝ խմբովին Տ. Զուհաճեան էֆի առ Ս. Պատրիարքն նուիրեալ Հայց Դէր երգաբանեցին:

Վարժարանին պատուարժան Տնօրէնը՝ Մեզպուրեան Մեծ. Մկրտիչ էֆ. սգաւորութեան աղագաւ խնամակալուհիներէն՝ Տիկին Պիլլօրեանի յանձնած էր դպրոցին տարեկան հաշարատուութեան ընթերցումը, զոր կարի փափուկ և յստակ առգանութեամբ արտասանեց, և զոր հանդիսականք ծափաձայն գովութեամբ շնորհաւորեցին:

Ասոր անմիջապէս յաջորդեց Իտալական ներդաշնակ խմբերգ մը:

Ցետոյ Օրիորդ Սրբուհի Եսայեան, Լոյս գոռ, Տէր, ոտանաւոր մ'արտասանեց, որ կարծես անուղղակի բողոք մ'էր առ Աստուած, ժամանակիս այն նորելուկ անհեթեթ վարդապետութեանց դէմ, որ համաչարհական մեծ հեղինակաց անունները կը հեգնեն, կը թշնամանեն, և իրենց խելքին նեարովը՝ դարուս գիտութեանց դէմ կ'աքացեն . . . :

Մրցանակաբաշխութիւնը՝ Հայերէն և Ֆրանսերէն ընտիր երգերու ընդմիջմամբ սկսաւ:

Այլատի հինգ օրիորդներ՝ Ֆրանսերէն տրամախօսութեան փոքրիկ մասը ներկայացուցին:

Օրիորդ Զապել Շերինեան՝ Բոլշ՝ ի Ղէրմ անուն սրտահաճալ եղերերգն ոգեց խիստ աշխոյժ ձեւերով և տխուր ներդաշնակութեամբ:

Սոյն միջոցին, մեր պաշտօնակիցներէն՝ Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Ս. Պատրիարքին Աչէն համբուրելով բէմն ելաւ, և թէ և հրաւիրուեցաւ յանոնբազմել, . . բայց չընդունեցաւ փափկութեամբ, և Մարց դաստիարակութեան վրայ՝ բանաստեղծօրէն և իմաստասիրաբար ճառելէն ետքը, մասնաւորապէս յիշեց Մեզպուրեան Մկրտիչ էֆէնտիին ազգային կրթական ծաւալման մէջ կատարած առաքելական մեծ գերը, յիշե՛ց արտասուալիւրմ՝ անոր վաղամեռիկ հարազատին, Յօթթեր ներսէս Մեզպուրեանի դրական տաղանդը, և անհատական ընտիր բարեմասնութիւնքն՝ այնպիսի զեղուն ու թաթաղուն ոճով, և սրտամտիկ ձեւերով ու փղձկեցուցիչ արտասանութեամբ, որ իրեն հետ մէկտեղ՝ սիրտ չմնաց, որ չյուզուէր. աչք չկար՝ որ չարտասուէր, և Ի վերջոյ յիշեց և արժանապէս գրուատեց նորընտիր խնամակալութիւնքն՝ Տ. Մարիամ Պիլլօրեան և Օ. Զապել Խանճեան, և ըսաւ թէ՝ այս զոյգ մը անզոյգ կրթական առաքելուհիները՝ Հայրենեաց յիսուն տարուայ յառաջադիմութիւն ընել տուին, երկուքն ալ Ի միասին կէս դարու կեանք չունենալով սակաւն: Այս առթիւ մաղթեց Մեզպուրեան Սանուհեաց, որ անոնց սիրտն ու հանճարը, անոնց կորովն ու գիտութիւնը ունենան: Պէտք էր, յաւելցուց, Մարիամ Պիլլօրեան, պէտք էր Զապել Խանճեան ըլլա՝ որ կարենար յայտնել ինչ որ Հայկազն մայրն՝ որ հայրենեաց կը նուիրէ իր զաւակն՝ նմա կը խօսի՝ առ հայրենիս իր նուիրական պարտուց վրայ, Հայ Թեան անցելոյն, Հայութեան ներկային, Հայութեան ապագային վրայ:»

Այս պատուական և իմաստալից ճառը հանդիսականաց վրայ խորին տպաւորութիւն ընելով քանիցս ծափահարութեամբ ընդմիջուեցաւ, և յետոյ ընդ երկար ծափահարութեամբ պակուեցաւ, և կեցցէ՝ Գրասէր—Ատամ աղաղակներով ողջունուեցաւ:

Ցորմէ յետոյ՝ եօթն աշակերտուհիք՝ ի հանդէս գալով՝ ընտիր տրամախօսութիւն մը ներկայացուցին՝ օրուան ծանուցեալ խնդրոյն առթիւ. —Հա՞յ, Բէ Ռոսսոմ. Աբրահամ, Բէ Աբրհեամ:

Խիստ գեղեցիկ և բնական եղանակաւ ներկայացուեցաւ սոյն տրամախօսութիւնը՝ որ հանդիսականաց վրայ մեծ հաճոյք մը սփռեց, տեսնուելով ուր ուրեմն լուսոյ յաղթանակը՝ նիւթապաշտութեան վրայ, գեղարուեստին փառքը՝ յետադիմական քայլերուն վրայ . . . :

Սոյն տրամախօսութեան իմաստասիրական խորին տեսութիւններէն, տրամաբանական ազդու կորովէն, պատմական ներհուն ակնարկներէն, և բանաստեղծական աշխոյժ և մերթ վսեմ ոճէն կը դուշակուէր թէ սոյն սքանչելի հատուածն՝ արտափայլութիւնն էր այն դեռահասակ այլ բազմաստուտակ գրագիտուհւոյն, որ իրաւամբ Տիկին տը Սդաէլի հետ բաղդատուեցաւ իր խանդաւառ երևակայութեամբ ու բոցաւառ պերճախօսութեամբ:

Հարկ չկայ ըսել թէ, այսպիսի տրամախօսութիւն մը ժողովրդական սանդարուռն ծափահարութեան արժանացաւ:

Ցետ այսորիկ, Օրիորդ Երմնէ Թիւրքեան՝ հանդիսականաց դրաբաւ ճաշակ մը տալու համար՝ Եղիշէի Տէնայ ֆանֆասսէնէը արտասանեց, որ ՚Ներմաղերմ՝ ընդհակառակ ընդունուեցաւ ժողովրդեան կողմէն:

Հետզհետէ քանի մը փոքրիկ Հայերէն և Ֆրանսերէն ճառերէ և երգերէ ետքը, Մեզպուրեան էֆէնտիին աւագանի և վարժարանի սանուհին՝ Օր. Սանդիկ Աշէան, որ Մեզպուրեան կրթարանին մէջ իւր ուսումը աւարտած ըլլալով հրաժեշտ պիտի տայր, Օր. Զապել Խանճեանի առաջնորդութեամբ Ս. Պատրիարքին ներկայացաւ:

Նորին Սրբազնութիւնն իւր ձեռաքը դափնեայ պսակն Օր. Սանդիկի գլուխը դնելով՝ օրհնեց զայն: Հանդիսականաց կողմէն ծափահարուեցաւ սոյն պսակազդեստեալը: Յայնժամ պսակաւոր Օր. Սանդիկ՝ բեմն ելաւ, և յոյժ փափուկ, յոյժ սրտառուչ և յոյժ մեղմամեծոտ ոճով՝ նախ դիմառնաբար իւր խօսքերը դէպ ի Մեզպուրեան կրթական յարկն ուղղեց, և յետոյ Մեծ. Մեզպուրեան էֆէնտիի՝ իրրև բարեխնամ հօր մը, և Ազնուհի Տիկին Մեզպուրեանի՝ իրրև ծնեղբաւթ մօր մը, անդստին ի մանկութենէն ընդունած և վայելած բարոյական և նիւթական անբաւ խնամքները յուշ ածելով, ինքզինքը յաւիտեան երախտապարտ կը յայտարէր «Զպիտի մոռնամ զքեզ ո՛ մտաց և սրտի լուսարան, եթէ մոռացայց զՔեզ, մոռացսի և զիս Աչ իմ» ըսելով: Ի վերջոյ իւր ընկերակիցներուն դառնալով՝ արտասուագին Մնայ՛ Բարո՛ء ըսաւ, և այս առթիւ կրթական խնդրոյն նկատմամբ խիստ բանաւոր խորհրդածութիւններ յայտնելով, շեշտեց թէ՝ «Ո՛չ ճոխութեան մէջ հպարտ՝ և ոչ աղքատութեան մէջ նուաստ ըլլամք, այլ սիրեմք քարք իմ բարեվայելչութիւն, բայց ոչ պըճնամոլութիւն:

Դպրոցին մէջ դիտուն՝ Եկեղեցւոյն մէջ երկիւղած՝ և տան մէջ առաքինի լինիմք: Այս թող լինի Մեզպուրեան սանուհեացս եռապատգամ տանաբանեայն» և զայս ըսելով՝ իւր ճառին հետ՝ իւր ուսանողական կեանքը կնքեց:

Հանդիսականք՝ Օր. Սանդիկի սոյն ընտիր ճառն երիցս ուժգին ծափերով ընդմիջեցին:

Ի պատասխանի Օր. Սանդիկի՝ Օր. Վերգին Սեղրոսեան, ի դիմաց աշակերտուհեաց «Ողջո՛ւթ» մը կարդաց:

Սոյն պահուն Հայր Դր օրհներգը վերսկսաւ, և ապա Մխիթար ընկերութեանց Ցնօրէն խորհրդոյ Պեսը՝ Մինաս Զերազ էֆ. բեմն ելաւ, և «Պարգեւաշնչութեան հանդէսը՝ գիտութեան պատարագն է» ըսելով՝ օրուան մրցանակաբաշխութեան հանդէսը դրուատեց: Մեզպուրեան վարժարանի կրթական ուղղութիւնը գովեց, և Հիրօ՝ Գաղղիացի երեւելի հեղինակին, Հարաւային Ամերիկայի կրթական վիճակին վրայ խօսած մէկ նշանաւոր կտորը յիշեցուց, այնքա՛ն դրական գիտութեանց դաստուններ՝ օտար ազգայնութենէ ալ ըլլան՝ ինչպէս չունին. սակայն բարոյական գիտութեանց դաստուններ՝ անպատճառ պէտք է որ ազգային դաստիարակներ ըլլան:

Նշանաւոր հեղինակին սոյն նշանաւոր խօսքը՝ մեծանուն Ատենապետին բարձր խօսքերուն հետ հանդիսականաց վրայ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ, և ծափերն կալուածամբ պակուեցաւ:

Հուսկ ապա Ս. Պատրիարքը յոտին կալով, Հռիփսիմեանց նահատակուհեանց առթիւ Կամենոյ կաթողիկոսի յորինած «Ծնան կուսանք ազգս բազումս, և մարք մանկունք զհրապարակս ծերոց» Շարականը յիշեցնելով, գովեց Մեզպուրեան վարժարանի աղջկանց դաստիարակութիւնը, և հանդիսականաց կոչմանէ՝ առ Տնօրէնութիւնն, առ Խնամակալութիւնն և առ ուսուցչուհիւնն ընդհանրապէս յայտնելով՝ ըսաւ թէ«Մեր ազգին մէջ մասնաւոր վարժարանի առաջին հեղինակութեան և անյողդողդ շարունակութեան փառքը՝ Մեզպուրեան էֆէնտիին կը պատկանի: Երանի՝ անոր որ գործով ազգասէր է և ոչ խօսքով: Իսկ՚ թէ հետեւողութիւն և նախանձաւորութիւն ունենար . . . :

Ս. Պատրիարքը յատկապէս հանդիսականաց բարձրաձայն յայտարարեց թէ՝ «Վարժապետները պէտք է քաջալերուին և յարգուին. վասն զի անոնք ազգին բարերարներն են: Յաւելցուց միանգամայն թէ, ծնողներէն ո՛վ որ կ'ուզէ իւր աղջիկ զաւակը գիշերօթիկ վարժարանի մը մէջ Հայկական անաղարտ դաստիարակութեամբ կրթել, հարաւակերտել, ազգային բարոյականութեան անբիծ կաթով սնուցանել, կրթել, պէտք է որ իւր աղջիկ զաւակը Մեզպուրեան գիշերօթիկ վարժարանին որդեգրէ. պէտք է որ Մեզպուրեան վարժարանի անխոնջ մշակը, և բազմարդիւն Տնօրէնութիւնը քաջալերէ, նոքընտիր՝ արժանապատիւ Խնամակալութիւնը խրախուսէ, և չյուսահատեցնէ: Նոյնպէս եթէ մանչ տղայ ունի, և գիշերօթիկ տալ կ'ուզէ, Պէրպէրեան Եայլն վարժարանները թո՛ղ զրկէ:»

Զայս ըսելով հանդէսը պահպանչով վերջացաւ:

Թէև խուռն ամբոխը հանդէսէն բաժնուիլ չուզելով՝ ժամու մը չափ վարանելէն զկնի, հետզհետէ մեկնեցան: Սակայն Մեզպուրեան վարժարանի ընդունելութեան սրահին մէջ՝ ազգային երիտասարդ բանաստեղծներէն և մեր թերթին ոչ պաշտօնապէս աշխատակիցներէն Մրմրեան Յարութիւն էֆ. յանպատրաստից գրաբառ գեղեցիկ ոտանաւոր մը հիւսելով արտասանեց Օր. Աշէան Սանդիկի հրաժեշտին առթիւ, և ունկնդիրներէն մեծաձայն ծափահարուեցաւ:

Ա. Ց. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

—

. . . Խմբագիր Տէր.

Դպրոցասէր ընկերութիւնը պատիւ ունի յայտարարել թէ իւր երկրորդ շրջանի Ընդհանուր Ժողովոյ վերջին նստին հետեւեալ կերպով վերակազմած է ընդհանուր Ժողովոյ դիւանը և կեդրոնական Գործադիր Ժողովը:

Դիւան Ընդհանուր Ժողովոյ

Ադենաղէր Տիկին Սրբուհի Տիւսաբ Փոխ—Ադենաղէր Տիրուհի Խսայեան
Ադենաղէր Օրիորդ Երանուհի Ազնան
Փոխ—Ադենաղէր «Ամենայն Հայոց Գրագէտ Տիկին Զապել Ս. Ֆրնտրգեան
Ադենաղէր Օր. Նուրիկ Սիմէոնեան
Գանձապետ Տիկին Յուստինէ Շահին
Հաշուակալ Օրիորդ Սաթենիկ Մաղեան
Խնամակալ Օրիորդ Բուրուլ Զայեան

—

Ա Զ Դ

Ազգային Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի Արհեստարանին մէջ զանազան տեսակ պատրաստուած կոշիկներն՝ որ հետզհետէ վիճակահանութեան դնել որոշուած էր, այս անգամ Ա. ին վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ, յառաջիկայ կիւրակէ օր, Օգոստոս 2, ի ժամ 7, Նոյն հաստատութեան մէջ: (ԻԴԻ)

(1) Մումաիլէյհ բրէնս Ամատունի միլլէթտաղըմըզ՝ Ռուսիանոն Ուրալ մէ Գավգասիա մնտէն գումանեալարը-նէն էն զէկնկն հիսէտարանընտան օլուպ, կէչէն Օտէսա բօսթա վարօրը իլէ Տէրսաատէթ վիրուտ իթմիշ մէ Պէյօղլունտա Ցէօրթ-Եօլ աղրընտա վագը Օթէլ տ'Անկլըթէրէ էնմիշ տիր: Մումաիլէյհ իլէ միւլագաթտա պուլունանլարը պէյանընա կէօրէ, էրմէնիճէ լիսանը բէք կիւզէլ թէքէլիւմ իպէմէքտէ տիր:

Պու միւնասէպէթլէ շուճնու տախի պէյան խէրիզ քի, բրէնսը մումաիլէյհ միսրլիլիս Ռուսիատան կէլէն միլլէթտաղըրմըզ նէ գատար մուճիպը իթթիխարըմըզ մէ շայէսթէի իզզէթ ու բիայէթ իսէլէր, մէճհուլ իւլ ահվալ պիր քիմսէ իքէն քէսբը չէօհրէթ մէ հէր քէսին բիայէթ մէ թէվճիճիւնիւ գաղանմադ իչիւն պուրայա կէլիպ պիր թագրմ միւնասէպէթսիզ թէչէպիւսաթտա պուլունան Ռուսիաը միլլէթտաղըմըզը տախի օ գատար մուճիպը նէքիրէթ տիրլէր:

Թ. Է.

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ

Եվրոբատան վարիտ օլան սոն կաղէթալարտա, Էյուպ Խանըն ֆիւթուհաթը իւզէրինէ աթիտէքի թափսիլաթ կէօրիւմիւ տիւր։

Էյուպ Խան՝ Էմիր Ապտիւլ Բահման Խանըն սէրասքէրի Ղօլամ Հայտարը պիր գաչ կիւն սուլհ սէօզլէրի իլէ ավընբրտրգտան սօնղրա, քէնտի ասաքիրինի թօքաեբզ Գանտահարը զապթ իթմէք էֆքէարը իլէ իլերի եիւրիւմէէ պաշլատը։

Էյուպ Խան Գանտահարը զապթ իտէմէյէճէք օլսա պիլէ, քէնտի օրտուսունու, Էմիրին ասաքիրի իլէ Գանտահարըն արա եէրինէ սոգմագ իսթէր իտի։

Ղօլամ Հայտար տախի քէնտի թարաֆընտան Էյուպ Խանըն օրտուսընա հիւճում իթմէք իւզրէ յուլիսին 22սինտէ եօլա չըգտը իսէ տէ, Էյուպ Խանըն կիթմիշ օլտուղունու կէօրտիւյունտէ, տերհալ քէնտիսի տէ կէրի տէօնտիւ, կիրիշք չայընը կէչտի, վէ յուլիսին 25ինտէ Գուչքի Նախուտ Նամմահելէ վասը օլարագ, Էյուպ Խանըն Գանտահարա ալթը միլ մասաֆէտէ պուլունան Գարէղի Ամթա Նամ մէվգիտէ պուլունտուղունու խապէր ալը։

Մահէլլի մէղպուրտա, Էյուպ Խան թէքրարէն սուլհ մուխապէրաթընա կիրիշմէք իսթէյէրէք, քէնտի էֆքէարը Գանտահարը զապթ իթմէք օլմայըպ, իլա տահա իլէրույէ վարարագ, Բէյինտէ պուլունան Ինկիլիզլէր իւզէրինէ հիւճում իթմէքտէն իպարէթ օլտուղունու պէէան իլէտի։

Ղօլամ Հայտար՝ պունուն պիր տէսիսէտէն իպարէթ օլտուղունը, վէ Էյուպ Խանըն եալընըզ վագթ գաղանմագ արզուսընտա պուլունտուղունու ֆէհմ իտէրէք, ֆէրտասը կիւնիւ հիւճում իթմէք իւզրէ իլէրուլէմէյէ պաշլատը։

Էյուպ Խանըն օրտուսու պայըր պիր մահելտէ գուվվէթլի պիր մէվգի թուքմուշ օլուպ, 1800 նէֆէր բիտտէ նիզամ ասաքիրինտէն, 15 բարէ թօքտան, 2500 աթըտան, վէ 500 նէֆէր տէ բիտտէ պաշը պօզուգ ասաքիրինտէն իպարէթ պուլունմագտա, վէ պունլարըն քեֆֆէֆսի տէ Սիրահսալար Հիւսէյին Ալի Խանըն թահթը գօմանտասընտա պուլունմագտա իտիլէր։

Էմիր Ապտիւլ Բահման Խանըն օրտուսու իսէ, 2750 նէֆէր բիտտէ նիզամ ասաքիրինտէն, 1200 նէֆէր միլլէթ ասաքիրինտէն, 2500 նէֆէր սիւարիտէն վէ 18 բարէ թօքտան իպարէթ իտի։

Ղօլամ Հայտար, ասլա հաղրլրգ կէօրմէքսիզին վէ մուհարէպէ բլանը գուրմագսըզըն, բասթ կէլէ Էյուպ Խանըն օրտուսու իւզէրինէ հիւճում իթմէ։

Հիւճում օլ տէրէճէ թէրթիպսիզ պաշլանմըշ իտի քի, եալընըզ իբի ալայ ասաքիր իլէ ալթը բարէ թօք աթէշ իտէպիլմէքտէ իտիլէր. վագտա էվվէլ էմիրտէ պուգատարա տախի էբէյիճէ մուվաֆֆագըյէթթ հասըլ օլտուսու իսէ տէ, Էյուպ Խանըն ժէնէրալը ինթիհաթ ասքերի եէթիշտիրտիյինտէն, վէ Ղօլամ Հայտար իսէ ասքէրինին պագը գալան գըսմընը մուհարէպէյէ տախիլ իտէմէտիյինտէն, մաղլուպ վէ ասաքիրի տարմատաղընը օլսու։

Ղօլամ Հայտարընը պիր սիւարի ալայը, չէճիանէ կէօյիս վէրիպ մուհարէպէ պախթընը քէնտի թարաֆընա չէվիրմէյէ չօգ ճահտ իթտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլմատը։

Ղօլամ Հայտար, պիր թէք աթէշ պիլէ իտէմէմիշ օլան իբի ալայ ասաքիրինի, վէ օն իբի բարէ թօքունու պըրագարագ գաչտը, վէ մուհարէպէյէ ասլա տախիլ օլմամահան մէղբիւր իբի ալայտան պիրիսի Էյուպ Խանա աբզը իթաաթ իտիպ պագը գանլարը տախի տաղըրպ էօթէ պէրի ավուշտուլար։

Թէքմիլ մուհարէպէ, անճագ պիր սաաթ գատար տէվամ իթմիշ իտի։

Մէղբիւր մաղլուպիյէթին խապէրի, օլ կիւնիւ Գանտահարա վասըլ օլուպ, չէհրին գօմանտանը չէհրի մուհաֆազա իթմէք իչին ալէթթաճիլ թէտարիքաթ կէօրմէյէ պաշլատը իսէ տէ, ֆէրտասը սապահրսը քէնտիսի տէ բեապիլէ գաչտը, վէ էօյլէտէն սօնրա, Հաշիմ Խան անճագ 70 նէֆէր սիւարի ասաքիրի իլէ ասլա մուխալիֆէթ կէօրմէքսիզին Գանտահարը զապթ իյլէտի։

Իշթէ պու սուրէթլէ, Էմիր Ապտիւլ Բահման Խան, քէնտի սէրասքէրինին սօն տէրէճէտէ մէհարէթսիզլիյի նէթիճէսի օլարագ Գանտահար չէհրի կիւպի միհիմ պիր մէվգէ ղայպ իյլէտի։

ՇԻՄԱԼԻ ԱՖՐԻԿԱ

Ֆրանսըզ ասաքիրինին գօվալամագտա օլուպ, հալէա էլէ կէչիրէմէտիքլէրի Արապ Գու Ամմա հագգընտա, հէնուզ քէնտի էլինտէն գաչմայա մուվաֆֆագ օլապիլմիշ օլան պիր Սբանեալը էսիր աթիտէքի մալիմաթը վէրմիշ տիր։

Գու Ամմա, տայիմա թէբէտէն թըրնաղա գատար պէյազլար կիյինմիշ օլուպ, 12—13 եաշընտա օլան օղլու տախի, տայիմա քէնտիսի իլէ պէրապէր պուլունմագտա տը։

Մէրգումուն օրտուկեահընտա չիմտիքի հալտէ պէշ նէֆէր ըսբանիալը գատընլար պուլունուպ, Գու Ամմա պունլարըն իչինտէն էն կիւզէլինի քէնտինէ մահպուպէ իթմիշ տիր։

Գու պէտապախթ գատըն հէմանն 25 եաշընտա տը վէ գօճասընը տախի քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ քէսմիշ տիրլէր։

Մէրգուման գատընլարըն իչինտէ, պիր տէ 12 եաշընտա գըզ պուլունուպ, Գու Ամմա մէրգումէյի տախի քէնտի օղլունա վէրմիշ տիր։

Պագը գալան իւչ նէֆէր գատընլար իսէ, Գու Ամմանըն օրտուսունտա արթըգ օրթա մալի օլմուշլար տը։

Գունլարը նագլ իտէն Սբանեալընըն իսմի Մանթէրօ օլուպ, 38 կիւն միւթէմատիէն Գու Ամմանընն էլինտէ էսիր գալտըգտան սօնրա, Աֆիսիֆա եագընլարընտա գաչըպ գուրթուլմայա մուվաֆֆագ օլմուշ տը։

Մէրգում էսիր թութուլտուղունտա, պիւթիւն էսվապլարընը սօյուպ չըգարմըշլար, վէ անընն եէրինէ պիր խարար չուվալը կիյինտիրմիշլէր, ֆագաթ Գու Ամմա քէնտիսինէ ֆէնա մուամելէտէ պուլունմայըպ, անճագ մայթինտէ պուլունան Արապլար տէյնէքլէ մէրգումա տէօյմիշլէր տիր։

Մէրգում Սբանիալընը դավինճէ, Գու Ամմանընն մայթինտէ, պէյկիր, գաթը, գոյուն, ինէք, էօքիւզ վէ մէրքէպլէրտէն մաատա 6000 ատէտ տախի տէվէ պուլունմագտա իմիշ։

Թունուզ չէհրինտէն վարիա օլան սօն խապէրլէր, մահէլլի մէզպուրտա հէր չէյն պիր սիւքիւնէթի հալ քէսպ իթտիյինի պիլտիրէօրլար. անճագ Թունուզ Պէյինին հիւքմի՝ ատէթա հիչ տէրէճէլէրինէ ինմիշ վէ քէնտիսի տախի չէհիրտէն չօգ ուզագլանմաղա ճէսարէթ իտէմէէօր իմիշ։

Միւշարիւէյհ հաղրէթլէրի, կիւճ հալ իլէ 400 նէֆէր պաշը պօզուգ ասքէրի ճէմ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլմիշ իսէ տէ, պունլար տախի քէնտինէ իթաաթ իթմէքլիյէ չօգլուգ հավէս կէօսթէրմէէօրլար իմիշ։

Կօյէթթա չէհրինտէ պուլունան Թունուզ ասքէրինին պիր մըգտարը գաչմըշլար, վէ պունլարըն էէրինի տօլտուրմադ իչին կէօնտէրիլէն աքբրլէր տախի պիր գաչ սաաթ սօնրա օպիրլէրի կիպի գաչմըշլար վէ պիր զապթ տախի պունլար իլէ պիրլէշմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ

Բէթերսպուրկ 31 յուլիս

Կոլ. Նամ կաղէթանըն տիւնքի նիւսխէսինտէ պէէան օլունտուղը կիպի, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօր խանէտանընընն Մօսքուայա օլան զիյարէթլէրի, Իւչինճի Ալէքսանտր հաղրէթլէրինին շախսի պիր արզուսընտան պաշգա պիր շէյ օլմայըպ, պունուն բօլիթիգա ճահիչ պիր էհէմմիյէթի հօգ տը։

Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինին մայէթի մէվճուտընընն ազըզ ղանա պիր տելիլ տիր։

Միւշարիւէյհ հաղրէթլէրինին եանընտա պուլունանլարտանգանթ ինեաթիէֆի միւսթէսնա թուտուղումուզտա, պագը գալանլար՝ պաշըճա սէրայլըարտան վէ քէնտի շախսի տօսթլարընտան իպարէթ պուլունմագտա տը։

Խարիճիլէ նէզարէթի միւտիրինին պէրապէր պուլունմամասընտան տախի աշիքեար կէօրիւնմէքտէ տիր քի, մէղբիւր սէյահաթ բէք ազ միւտտէթ տէվամ իտէճէք տիր։

Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինին թախխա ճիւլուս իթմէսինտէն սօնրա, վէ թաճ կիյինմէք զիյնէթինտէն էվվէլ իլք տէֆտասը օլարագ մէղբիւր աթիգ բայիթախթա սէյահաթ իլէմիշ օլմասը, Մօսգուա էհալիսի իչիւն ղայէթլէ մուհիմմ պիր չէյ սըրասընա կէչմիշ տիր։ Նասըլ քի ճումա սապահսը իմբէրաթօրուն թագըմը Մօսգուա սօգագլարընտան կէչէրէք Գրէմլին սէրայընա արապա իլէ կիթմէքտէ իքէն, էհալինին քէնտի սէվլինճ ալամէթլէրինի ըզհար իյլէմիշ օլտուղունու ըէսմի մախիմաթլար պէէան իտէօրլար։

Իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա հաղրէթլէրի՝ Ռուսիա իմբէրաթօրլարընընն քէնտի «կէօզլէրի ղիյասընը» էհալիյէ կէօսթէրմէէ թէնէզզիւլ պույուրտուգլարը օլ մէշհուր Գըրմզը Ներտիվէնին բէնչէրէսինտէն կէօրիւնտիւքլէրինտէ, սէրայըն էօնիւնտէ պուլունան վասի մէյտանտա խընճախընճ եըղըմըշ օլան գալապալըգ, վարգուվվէթլէրի իլէ հուրրա՝ (եաշասըն) պաղըրմըշլար տը։

Պատէհու Մօսգուանընն չէհիր էմինի, ատէթտէն օլտուղու իւզրէ իմբէրաթօր հաղրէթլէրինէ էթմէք վէ Թուզ թագտիմ իթմիկինտէ, միւշարիւէյհ հաղրէթլէրի քէնտի թէչէքքիւրիւնիւ պէէան իթտիքտէն սօնրա, չէօյլէ սէօյլէմիշ տիր.

«Բէտերիմ Մօսգուա էհալիսինտէն կէօրմիշ օլտուղու սատագաթ ընչանէլերի իչիւն չօգ տէֆտա քէնտի թէչէքքիւրիւնի պէէան իյլէմիշ տիր։

«Մէմուլ իտերիմ քի, էհալիի մէրգումէ, պէնիմ հանգրմտա տախի այնի սատագաթ տույկուլարընտա տէվամ իտէճէք վէ պիր տէֆտա տահա իսպաթ իյլէէճէք տիր քի, իմբէրաթօր վէ քէնտի էհալիսի, թագսիմի գապիլ օլմաեան եէքբարէ պիր վիճուտ թէչքիլ իթմէքտէ տիրլէր։»

Էօյէյին, իմբէրաթօր հաղրէթլէրի Գրէմլին սէրայընտա տէվլէթ մէմուրլարընը վէ միւթէպէրանը էհալիյի քէնտի հուզուրունա գապուլ իյլէմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ ժէնէրալ Ոգօպլէվ տախի պիր տէֆտա տահա հուզուրը իմբէրաթօրիյէ չըգմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տը։

ԹՐԱՊԻԶՕՆԴԱ ՀԱՑՏՈՒՏԼԸԳ

Սկոմպլ կաղէթասընընն Թրապիզօն մուխպիրը 3 օգոստոս Թարիխյէ աթիտէքի մէքթուպը եազմըշ տը.

Պիր վագթտան պէրու չէհրիմիզ վէ ճիվարլարընտան չէքիլմիշ կիպի կէօրիւնէն հայտուտլար՝ Եէնիտէն մէյտանա չըգըպ պուտէֆա պիր գաչ քիչի տէ գաթլ իթմիշլէր տիր քի պունուն թաֆսիլաթը պէրվէճճէր աթի տէրճ օլունուր։

Ցուլիսին 28ինճի ճումա կիճէսի գիպար աղա նամընտա պիր Լազ մուհաճիր՝ մայէթինտէ բէք չօգ քէօյլու պուլունտուղու հալտէ, Ցամարիւսգա գուրպինտէ քեահն Սգաֆիա գարիյէսինտէ Ամետիս Սարսամաթ օղլու Նամէր-մէնինին խանէսինէ կիթմիշ տիր։ Գու հայտուտլար պիր գաչ էլ աթէշ իթտիքտէն սօնղրա գաբուլը գըրմըշլար, վէ խանէ խալգընընն իւզէրինէ աթէշ իթմէկէ պաշլամըշլար տը։ Մէղբիւր խանէ խալգը միւտաֆէայէ տավրանմըշ իսէ տէ, հայտուտլար՝ Մարթինի, Վինչեսթը վէ սայիրէ սիլահլարլա միւսելլահ պուլունտուգլարընտան, Ամետիսին սօլ գօլունա 4 կէօյսինէ 9 վէ գարնընա պիր գուրշուն իսապէթ իտէրէք թէլէֆ օլմուշ վէ թիւֆէնկինի կիւճպէլա մախտումընա թէսլիմ իտէպիլմիշ տիր։ Մումիպիէյհին 10—11 եաշընտա քէրիմէսի Մարիամընն տախի պիր գուրշուն գարնընտան կէչմիշ, պիր գուրշուն ալաթը թէնսուիլյէսի. նէ բասթ կէլմիշ վէ իւչիւնճի պիր գուրշուն տա այաղընա իսապէթ իթմիշ տիր։

Մումիպիէյհ մագթուլ Ամետիսին 12—13 եաշընտա պուլունան տիկէր պիր մախտումը տա գարնընն իւսթ թարաֆընտան գուրշուն վէ տիկէր պիր թարաֆընտան եաթաղան իլէ վուրուլտըղը կիպի, 7—8 եաշընտա պուլունան պիր չօճուղը տախի սաղ պալըրընտան խաֆիֆճէ եարալանմըշ տը։ Եվվելքի իւչ վուրուլանլար միւթէէսսիրէն վէֆաթ իտուպ, անճագ 7—8 եաշընտա պուլունան մէրգում չօճուգ հէնուզ հաեաթտա իսէ տէ ֆէնա հալտէ պուլունմագտա տը։

Հայտուտլար 25 լիրա իլէ պաղը էշեաի սարէ չալտըգտան սօնրա Ամետիսին խաշատուր նամընտա օլան պիրատէրինին էվինէ կիթմիշլէր. մումիպիէյհ խաշատուրը Արտաշ նամ օղլունու սօլ գօլունտան եարալատգլարը կիպի, Մարիանէ նամ կելինինի տէ պաշընտան մէճրուհ գըլմըշլար տը։ Մէրգում հայտուտլար՝ պունլարըն տա պաղը էշեա վէ 400 ղրուշընը ալըպ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

Քէյֆիյէթ պուրատա խապէրալընընճա, Սբրրի բաշա՝ թահգիգաթ իճրա իթմէսի իչիւն Մէյատան զապթիյէ միւտիրի Հիւսէյին պէյի մահալը վագտայա կէօնտէրմիշ իսէ տէ, միրի մումիպիէյհ՝ սաղ գալանլարտան անճագ չումպիւմաթը ախպ իտէպիլմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, մէղբիւր հայտուտ չէթէսինին սէրկէրտէսի գիպար աղա նամընտա պիր մուհաճիր Լազ իտի քի, մայէթինտէ մէճճուլ պիր ֆբրգա պուլունմագտա տը։ Գիպար աղա թէվգիֆ օլունարագ պուրայա կէթիրիլտիկի կիպի, տիւնքի կիւն տախի իպրահիմ վէ Արիֆ Զուլում Օղլու նաման իքի սապգագը գաթիլլէր տէ թէվգիֆ օլունմուշլար տը. լաքին պունլարըն մուհաքէմէ օլունճագլարը մէմուլ տէյիլ տիր. զիրա կէօրիյօրզը քի, մէհաքիմ վալինին թահթը սէլահիյէթինտէն չըգտըգլարընտան պէրու, հիւնհա վէ ճինայէթլէր չօղալմագտա տը. հալ պու քի, մէհաքիմ վալինին թահթը սէլահիյէթինտէ պուլունտուղու զէման պու կիպի ճինայէթլէր նատիրէն վուգու պուլմագտա, վէ վուգու պուլսա պիլէ, միւթէճաբրլարը չէտիտէն թէէտիպ օլունմագտա իտի։ Պու կիւնքի կիւն իսէ պունուն պիւպիթիւն աքսի տիր, վէ մաէթթէսսիֆի տէրիզ քի, պաղը վուգուաթ՝ ուսուլը ատիյէի միւթթասըզէնին հէմէհալիյէ վէ հէմ տախի հիրքիւմէթէ մուդիրը օլտուղունու խապթ իթմէքտէ տիր։

Ճօրտան օղլու վէ սաիր հայտուտլարլա իչթիրաք իտէն, Ռիզէ գայմագամը սապգը Ռիւշտի բաշանըն մուհաքէմէսինի էլպէթթէ տույմուշընը զ տը։ Ճօրտան օղլու աղը իթհամաթ թահթընտա իքէն, պունուն հապտան գուրթուլմագ իչիւն Թրապիզօն զապթասընա 500 ատէտ Օսմանլը լիրասը վէրտիկինի հէր քէս պիլիր վէ Ճօրտան օղլու քէնտիսի տէ ինքեար իթմէզ։ Մէրգում հայտուտ սէրքէրտէսի՝ քեֆֆէսի մահպէստէն գաչմա պաղը էշխասը պաշընա թօրայարագ, պիր չօգ զուլմ ու գուրսանլըգլար իճրա իթմէքտէ տիր։ Մէրգում՝ յուլիսին 17/29ընտա 1100 քիլէ մըսըր պուղտայընը համիլ օլան պիր սանտալը իւզէրինէ հիւճում իլէ, սանտալը գաբտանը պուլունան իսլամ օղլուհասանը 38 1/2 լիրա իլէ 370 բուպլիսինի վէ պիր եօլճունը տա 49 լիրասընը զապթ իթտիքտէն սօնղրա, Հասան գաբտանը վէ 3 թայիֆէսինի տէ գաթլ իթմիշտիր։ Շունու տա իլավէ իթմէլի քի, Ճօրտան օղլու Թրապիզօն ճիվարընընն տէհշէթի օլմուշ ալը, վէ հիւքիւմէթ մէմուրիյինի իսէ մէրգում հագգընտա հիչ պիր չէյ եաբամամագտա տըրլար։ Տիկէր պիր չօգ վուգուաթ տախի զուհուրա կէլմիշ իսէ տէ, պունլարընն թաֆսիլի բէք ուզուն սիւրէճէք օլտուղունտան, վուգուաթը մէղքիւրէյի 3 սէնէտէն պէրու թէչքիլ օլունան վէ ֆագաթ պալըգ գավզա չըգտըղընտա իչ կէօրէճէք օլան ժանտարմա գօմիսիոնընա արզ իթմէք իւզրէ պաղը նօգթալարը գալէմէ ալմըշըզ տը։ Հալ պու քի էհալի սրգընթը չէքմէքտէ, վէ հայտուտլուգ տախի ճէղայա օղրամատըղը իչիւն կիթտիքճէ արթմագտա տը։ Միղէ չունու տա պէէան իտէրիմ քի, ախիրէն չէհրիմիզ մահպէսլէրինտէ Սուլթալը Խարալամպօ Բաբատուրլօ նամ 23 եաշընտա պիր տէլիգանը վէֆաթ իթմիշ տիր։ Մէրգում տէլիգանը 14 եաշընտա օլտուղու հալտէ ատէմ էօտիրմէք թէօհմէթիյէ մահքիմ օլարագ հապսա աթըմըշ, վէ հէր նէ գատար ֆամիլիասը մէրգումուն կէօյիս իլէթինէ տիւշար օլմուշ օլտուղունու սէօյլէյիպ հէքիմլէր տէ իսպաթ իտէրէք, քեֆֆալէթէ բապթէն թախլիյէի սէպիլինի իսթէմիշլէր իսէ տէ, միւտտահի ումումի մէրգում տելիգանընընն ֆամիլասը նէզտինտէ վէֆաթ իթմէսինէ միւսաատ իթմէմիշ տիր։ Հալ պու քի պու չօճուղընն 9 սէնէտէն պէրու հապսանէտէ պուլունտուղու էսնատէ վէ հաթթա չու սօն զէմանլերտէ պիլէ նիչէ գաթիլլէր գոյվերիմիշլէր տիր։ Իշթէ՞ ինսանլյէ՞թ. իշթէ՞ ատալէ՞թ։

ՊՈԼԻԿԱՐՊՈԹԱՆ ՄԷՃԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Զիշթօվտա իճթիմա իտէն մէճլիսը մէղքիւր հագգընտա պուտէֆա Շուճաուտան վէրիլէն թաֆսիլաթա կէօրէ, մէճլիսը մէղքիւր յուլիսին պէրինճի չարշէնպիհ կիւնիւ քիչատ օլունուպ, մէմուլընն ղայրի օլարագ, հիչ պիր կէօնա գարըշըգլըզը մուճիպ 'օլմագսըզընն պիր սաաթ զարֆընտա քէնտի գարարընը իթա իյլէյէրէք տաղըմշ տը։

Շէօյլէ քի, եէվմը մէղքիւր սապահսը տլաթուրգա սաաթ 2 տէ քեֆֆէի մէպուսան՝ խասսէթէն ինչա օլունուպ հաղրլանան մէճլիսի ումումի տայրէսինտէթօրլանը, բրէնսին թէչրիֆինճ մունդարագ մէպուսանընն սօնրա, բրէնսը միւշարիւէյհ թագտիմ ժամանմուշ տը։ Միւշարիւէյհ տախի պէեանը թէչէքքիւրլէ ՅԷճլիստէն մուֆարագաթ իթմէսի ագրպինտէ 24 բարէ թօքենտախթ օլունմուշ տը։

Եէվմը մէղքիւր կիճէսի՝ չէհրին հէր թարաֆը վէ հէր սօգաղը գանտիլլէր, մաշալալար վէ պայրագլար իլէ տօնատըլմըշ օլուպ, եէր եէր տախի ասքերի մուդիգալար միլլէթ պէսթէլերի թէքենիմ իթմէսի, վէ չէհրը մէղքիւրտէ ասլա էմնալի կէօրիւմէմիշ օլան եէրլի վէ էճնէպի պինլերճէ միսաֆիրլերին ամէսչիւտի վէ բէնկ բէնկ ֆօրմալարընը քարբլտայըզը՝ Զիշթօվ չէհրինէ աճալիպ պիր մէնզարէ քէսպ իթտիրմիշլեր տիր։

Կիճէնին ալաթուրգա սաաթ 3ինտէ, եէհալիտէն 5—600 քիչիտէն իպարէթ պիր հեյեեթը մեթթաղը պուլունմուշլար։

պուսէ, էլլերինտէ մաշալալար օ-լարագ վաբօր իսքէլէսինէ տօղրու հարէքէթէ պաշլայըպ, բրէնսին՝ կիճէյի կէշիրմէք իչուն պուլուն-տուղու վաբօրա կիտէրէք, միւ-շարիլէյհին չէհիրէ վիզիթա վեր-մէլէրինէ տաիր ումում էհալինին արղու վէ բէճալարընը արդ իթմէ-լերի իւզերինէ, բրէնս հաղրէթ-լերի տախի տէրհալ վաբօրտան չէգտարագ, հէյեթը մէպուսէ իլէ չէհիրէ ազիմէթ իթմիշ վէ է-հալիյի թալթիգ վէ մէմնուն իթ-միշ տիր։

Ֆերտասը սապահ՝ Ռուս ասքէ-րինին Զիչթօվտա կէչմիշ օլտու-ղու մահալատէ տուա օլունանա-ղը ումում՝ էհալիյէ իլան օլու-նուպ, բրէնս հաղրէթլերիլէ էք-զարք վէ տիկէր 8 նէֆէր Գուլկար բիսքպոսան, ումում հէյեթը մէպուսան, տիւէլը մուազզամ գօնսօլսլարը վէ թէքմիլ էհալիի պէլտէ, մահալը մէզքիւրէ պիլ-ագիմէ տուատա հաղրը պուլուն-մուշլար, վէ տուատան սօնրա բը-րէնս քէնտի վաբօրը մախսուսլա-ըընա ավտէթ իթտիկինատ, հէյէ-թը մէպուսան տախի գամարա տաիրէսինէ պիլագիմէ պաղը խու-սուսի միւզաքէրաթտա պուլուն-տուգտան սօնրա մէճլիսին գա-բանտրը իլան օլունմուշ տիր։

Վէլհասըլ մէզքիւրյուլիսին Ռին-ճի կիւնիւ քէմալը ասայիշ վէ ին-թիզամ իլէ խիթամ պուլմուշ վէ հէր սընրքի Գուլկարլար գալպին-տէ էյի եախատ ֆէնա բէք պէօ-յիւք պիր էսէր պրագմշ տիր։

Ռուս ասաքիրինին Շումնուլու իսթիա իթտիքլէրինին եէվմը սէ-նէվիսի օլան յուլիս 6տա կէչէն սէնէ օլտուղու կիպի պու սէնէ տախի չէհրը մէզքիւրտէ պիր զիյնէթը ըուհանիլէ իճրա օլուն-մուշ վէ եէվմը մէզքիւր սապա-հասը քիլիսէլէրտէն չէգէլաբդ-տան սօնրա հէր քէս սէրայ մէյ-տանընա տօղրու հարէքէթ իտիպ բէյտէրբէյ թօրլանմշ օլտուգլա-ըը կիպի, Գուլկար վէ էրմէնի միլլէթինին հէյեթը ըուհանիլէ-սի, մէմուրիյնը հիւքիւմէթ վէ սընքը ասքէրիյէ քէնտի ըէսմի ֆորմալարընը լապես օլարագ զիյ-նէթը մէզքիւրտէ հաղրը պու-լունմուշլար վէ սաաթ ալթուր-գա 10տա տուտայա պաշլանըպ, եարըմ սաաթ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, պիր ասքէրի կէչիտա իճ-րա օլունմուշ վէ զիյնէթը մէզ-քիւրէյէ խիթամ վէրիլմիշ, վէ իչ-պու զիյնէթաէ միլլէթիմիզ կէրէք ըուհանի վէ կէրէք միւթէպէրա-նընա ֆէվգէլատէ իզզէթ վէ ըի-այէթ օլունմուշ տիր։

ԲՕՍԹԱՂՈՒ

Տիւնքի Լ- Թէ-ըէտէ աթիտէքի ֆգրա օգունմուշ տիր.

«Պիր մէմուրընը քէնտի խըտմէթի չիւպէսինէ իճրա օլունան սուի խսթիմալաթը ֆարգ իտէրէք քէն-տի միւտիրինէ խապէր վերտի-կինտէ պու մէմուրա ըահի օլան մէսուլիյէթ հագգընտա կէչէնտէ մէրճիինէ պիր մէսէլէի ատիյէ արդ իթմիշիզ տիր։ Պէօյլէ պիր մատ-տէտ հանկը մահքէմէնին իճրաի մուհաքէմէ իտէպիլէճէկինի օ վագթ պիլմէք իսթէեօր իտիք։

«Բօսթա իտարէսի՝ արդ իթտի-կիմիզ մէսէլէ հագգընտա իյզա-հաթ վերէճէք եէրատ, մէզքիւր պէնտիմիզի նագլ իթմիշ օլան Հ-ֆէնտի կաղէթասընընը եագասընը թուլմուշ տըր։

«Նէչրիյաթը մէզքիւրէնին մէ-սուլիյէթի հագգընտա հէր նէվի եանլըշ անլայըշը տէֆ իթմէք ի-չիւն, մէզքիւր թիւրք կաղէթա-սընին նագլ իթտիկի ֆըգրամըզա սէպէպիյէթ վերէն վէգայիի բօս-թամըզ նէզարէթինին մուհաքէ-մէսինէ արդ իտէճէյիզ բի, աթու-ֆէթլու իզզէթ պէյ էֆէնտի հաղ-րէթլերի բօսթալար թէնսիգաթը խուսուսընտա վագը օլան հիմմէթ ու արզուսունտան տօլայը, մէսէ-լէի մէզքիւրէյի տէ իյզահէ միւ-սարաաթ պուլուրսուն։ Պու սու-րէթլէ միրի միւշարիլէյհ՝ հիքաս-յէ իտէճէկիմիզ վէգայինին ատալ-յէճէ հէր նէվի վէխամէթինի տէֆ իտէճէք տիր։

«Հայտարէֆէնտինին նէզարէթի զէմանընտա պիր բօսթա մէմուրը՝ նաղրա պիր բաբօրթօ թագտիմ իտէրէք, պաղը բօսթա շիւպէլէ-րինատ սուի խսթիմալաթ իճրա օ-լունտուղունը իկպար իթմիշ տիր։

«Նէզարէթ՝ պու իշին թէտգիգի-նէ կիրիշիպ, մէզքիւր բաբօրթօտա մուհարբէր սուի խսթիմալաթ՝ թահգիգաթը ըէսմիյէ իլէ թէպէ-եիւն իթտիքտէն սօնրա, նաղը՝ քէֆիյէթի տէրհալ Գապը Ալիյէ իսթիզան ինթիշ տիր։ Գապը Ալի՝ միւթթէհիմէրին տէրհալ թաբ-տըյա թահթը մուհաքէմէյէ ալընմալարընը էմր իթմիշ տիր։

«Շուրաի տէվէթ մահքէմէսի՝ պու մատտէյի թէտգիգ իտէրէք, մաղնունալէյհէրին պաղը խու-սուսթտա պիսուշ օլտուգլարընը թատիգ իթմիշ, վէ Շուրաի տէվ-էլէթին պու մէալտէ պիր բաբօր-թօսը պաշ վէքիլէ թէ արդ օլուն-մուշ տըր։ Պաշ վէքիլ բաշա հաղ-րէթլերի՝ մէզքիւր բաբօրթօնին սու-րէթը մունթազամտէ պուլուն-մատըղընը ֆարգ իտէրէք, թէմմիզ օլունմագ իւզրէ թէքբար Շուրաի Տէվլէթէ իհալէ իթմիշ, վէ ֆա-գթ միւթթէհիմէրին եէնիտէն մէմուրիյէթէ ալընմամալարընը թավսիյէ խյլմիշ տիր։

«Իզզէթ պէյ եէնիտէն բօսթա նէզարէթինէ թային պուլըուլըգ-տա, իհթիմալ քի մաղնունալէյհ-էրին սէվապգը ահվալընը պիլ-մէտիկինէն, անլերի մէմուրի-յէթլերինտէ իպգա իթմիշ տիր։

«Իշթէ Գալաթա բօսթախանե-սինին տախիլի շիւպէսինտէ պէօյ-լէ պիր վագտա վուգուա կէլմիշ տիր։

«Էքսէրիա պիղէ խապէր վերիլ-միշ—վէ պիղ տախի վագթինտէ նէչը իթմիշիզ տիր—քի Իզզէթ պէյ իսլահաթ լայիհասընընը գուվ-վէտէն ֆիիլէ չէգարըլմասընա քէ-մալը կէրմի իլէ սայ իթմէքտէ տիր, վէ պու թասավվուրա բօսթալա-ըըմընը պիր նիւմունէ օլաճագ սուրէթաէ թէնսիգ իտէճէք տիր։

«Բօսթա իտարէսինին թէրագ-գիսի եօլունտա իսլահաթը մէզ-քիւրէնին գըյմէթը ֆիիլիյէսինի թագտիր իթմէքլէ պէրապէր, պալատէ դիքը իթտիկիմիզ ահվա-լընի պիր տահա վուգուը միւմքին օլմահաճագ պիր թարզտա իշպու իտարէնին միհվերը լայգընտա պուլունմասընը արզու իտէրիզ։

«Հէնուզ թասավվուրտա օլան իսլահաթընը մէվգիի իճրաեէ գօն-մասընա պէքլէեէճէք եէրտէ, բօսթալարըմըզընի միհիմմ օլան շիւպէյէրինին թէնսիգ ու թան-զիմնէ թէչէպպիւս իթմէք էն զիյատ քեարը ագիլ տիր։

«Ամթուֆէթլու Իզզէթ պէյ է-ֆէնտի հաղրէթլերի՝ քէնտի հէ-տէֆ ու մագսէտինէ մուվաֆֆագ օլան շու միւթալէաթըմըզը նէ ֆիքրէ մէպնի արզ իթտիկիմիզի շիւպհէսիզ օլարագ ֆարգ ու թէմեիզ իտէճէք տիր։»

ԱԽՕՋ ՈՒ ԿԻՐԻՖԹ

Տիւնքի Մոսքով կաղէթասը ա-թիտէքի վագայը իհթիյաթը թամամ իւղրէ տէրճ իտիյօր.

«Տիւն (էվվէլքի) սապահ պիր ըրմըքէօր (եէտէք) վաբօրը Գը-նալը ատա եօնիւնտէ տուրմուշ տըր։ Պու վաբօր օրայա վիւրուտ իտէր իթմէզ, պիր գօլ զապթիէ գարայա չէգմըշ, վէ թի ըբիա իլէ Սըրպսիթտն մուհարպէսի էսնասընտա Ռում կէօնիւլլիւէրի գայտ իթմիշ օլան Զիվի օղլու Ցէմսթէն էֆէնտինին խանէսինի մուհասէրէ իթմիշ տիր։ Մուսա-լիլլէհին պու խըտմաթընա մու-գապէլէթէն, օլ վագթ սատրա-զամ պուլունան Միտհաթ բաշա պիր նիշան իլէ պիր տէ միւգիիլ բիւթպէսի իթա իթմիշ իտի։

«Զապթիյէլէր մուսաիլէյհ Ցէմսթ-թէնին խանէսինէ կիրէրէք թէվ-գըֆ իտուպ, մէզքիւր վաբօրա ըրքեապ իլէ Ցէրանատէթ կէ-թիրմիշլէր տիր։ Ցէմսթէն էֆէն-տի Սթամպօլտա Պէօյիւք Զապ-թիյէեէ կէօթիւրիլմիշ տիր։ Իշպու թէվգիֆին սէպէպի նէ իտուկի հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։»

Տիւնքի Լէվանտ տախի պու վա-գայը հիքեայէ իթտիքտէն սօնղ-րա, մուսաիլէյհին Պէշիքթաշա չը-գարըլմըզընը պէյան իթմիշ, վէ շիմտի քիմ պիլիր նէրէտէ տիր տէյտ իլավէի մէգալ էյլէմիշ տիր։

ՇԱՄՏՍ ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՕՆՍՕԼՕՊԸ

Պէյրութտան օգոստոս 1 թա-րիխիյէ Լէվանտ Հէրալտ եազրլան պիր մէքթուպտան աթիտէքի ֆըգ-րասընը այնէն թէրճէմէ իտէրիզ.

«Կէօրիւնիյօրտ Շամ Ֆրանսըզ գօնսօլսը Մ. Ֆլէշ՝ սըր քեաթի-պի իլէ պէրապէր վէ պիր գավազ արապաճընն օթուրտուղու եէր-տէ վէ իքի գավազ տա պէկիր-լերէ սիւար օլտուգլարը հալտէ, արապա իլէ կէզերքէն, օրատա պուլունան վէ գարուսընտա գա-ըաղզ պէքլէյէն պիր գըշլանընն էօնիւնտէն կէչմիշ տիր։ Ասքէր ատէթ օլտուղը վէճհէյէ գօնսօլսը սէլամլամամըշտը։ Օվվագթ գօն-սօլսս արապայը տուրտուրըպ իշպու ըիայէթսիզլիկին սէպէպինի սիւալ իթտիրտիքտէ, ըիվայէթէ կէօրէ, ասքէր նէֆէրի ֆեվ-ըլարը սէ-լամլամայա հիշ պիր էմր ախզ իթ-մէմիշ օլտուղընը ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր։ Պու ճէվապը ալընճա գօնսօլսս Մ. Ֆլէշ՝ գավազընա գարագզ պէքլէյէն նէֆէրի թէ-էախզ իթմէսինի էմր իթմիշ, վէ պու էմր իճրա օլունունճա գօնսօ-լսսը մուսաիլէյհ պու պապատէ թէ-շէքքի իչիւն միւչիրին նէզտինէ կիթմիշ տիր։ Վալի՝ վագատատան խապէրտար օլտուգտա, մէրգում նէֆէրի սահիհէն թէէտիպ իտէ-ճէկինի, վէ ֆագաթ տէյիլ գօն-սօլսը սէլամլամամասը, իլա գա-բագզ պէքլէտիկի սըրատա քէն-տիսինէ վուրմայա ճիւրաթ իտէն գավազընը գարընընա սիւնկիւյիւ սարըլամամասը իչիւն թէէտիպ ի-տէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։ Պու ճէվապ գօնսօլսս Մ. Ֆլէշի թէսքին իթմէտիքտէն մատտա զիյատէսինճէ հիտտէթլէնտիրմիշ օլմաղը, գօնսօլսը մուսաիլէյհ միւչիր իլէ բէք ֆէնա հալտէ պօ-ղուշմուշ տըր։ Պու միւնազատա հէնուզ թէսվիյէ օլունմայըպ նէ-թիճէսի նէ օլաճաղը մալիւմ տէ-յիլ տիր։»

ՊԻՐ ՖՈՒՃԻՈ

Իշիտիսիյինէ կէօրէ, չէգան ճուսմա իրթէսի սապահընը Պէյ-օղլունտա թաթավատա պիր Ռում գարըսը իքի չօճուղունը մէքթէ-պէ կէօնտէրիպ, պունլար մէք-թէպտէ արտսըզ արասըզ իսթիֆ-ըա իթմէյէ պաշլայընճա, հոճա-լարը չարէսիզ գալըպ չօճուգլարը էվլէրինէ կէօնտէրիր, էվվէ տէրա-գապ հէքիմ ճէլպ իտիլիր իսէյտէ, չօգ սիւրմէզ մասսումարընը պիրի պիր եառտա տիկէրի օ պիր եառ-տա թէսլիմը ըուհ իտէրլեր։ Հէ-քիմ չօճուգլարա օ սապահընը նէ եէյէճէք վէրտիյինի վալիտէլերինէ սիւալ իտիւպ, ատէթի միւճիպլին-ճէ գահվէ իլէ էքմէքտէն պաշգա պիր շէյ եէտիրմէտիյի ճէվապընը ալընճա, գահվէնին ճէզվէսինի կէթիրտիպ իրի պիր զէհիրլի ագ-ըէպ ճէզվէնին տիպինտէ եաթ-տըզընը կէօրիւր, վէ չօճուգլարընն մէքթիւր ագրէպատէն զէհիրլէնմիշ օլտուգլարը անլայընը։

Պիչարէ վալիտէնին ագլընա խըֆֆէթ կէլտիյի ըիվայէթ օլու-նույր։

Գահվէ ճէզվէսինի երգամայա գատար թէհամմիլ իտէմէեէն թիրեաքիլէրէ պու վագատի միւ-թէեսիֆէ բէք պէօյիւք պիր ճէբրս օլապիլիր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Պազատատան Պարայա գատար պիր տէմիր եօլ ինշասընա թալիպ պիր գումբանեա զուհուր իթտի-կինի տիւնքի նիւսսէմիզտէ եազ-մըշ իտիք։ Պու գումբանիա եէր-լի սերմայէտարանտան իպարէթ օլուպ, պունատան մատտա տիկէր պիր գումբանիա տախի Ընատօ-լուտան կէչէրէք Ամէմ քէօրֆէ-զինատէն Պահրը Սէֆիտէ գատար 4000 քիլօմէթրօ մէսաֆէ իւզե-ըինտէ տէմիր եօլ ինշասընա թա-լիպ պուլունմագտա իմիշ։ Պու գումբանիա պիր Ամէման գումբ-բանիասը օլուպ, պունուն ըէխի Տօքթէօր Սթրուզպերկ իմիշ քի, Ռումանիա վէ Ռուսիատա վէ խու-սուսիլէ Ռուսիատա խայրիճէ տէ-միր եօլլար ինշա իթմիշ տիր։

Մէրգում Տէօգթէօր Սթրուզ-պերկին պիր վէքիլի պուրատտա իճրաի մուամէլէ իթմէքտէ վէ օ եօլ իչիւն 50 միլեոն լիրա սարֆ օլունճաղը թախմին իտիլմէքտէ իմիշ։

—

Պէյօղլունտա թէրէպաշընտա քեաին Մ. Էթիէն Լօրանտօնը խանէսինէ կիրէն խըրսըզլարը 1000 լիրալըգ գատար էշեա վէ սարիլ սըրգաթ իթտիքլէրինի հէր նէ գատար պունտան ագտէմ եազմըշ իսէք տէ, մուախխարէն իթտիկիմիզ թահգըգաթա կէօ-րէ, էշեաի մէսրուգէ 4000 լիրա գատար գըյմէթինտէ պուլուն-մագտա իմիշ։ Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Պահրի բաշա հաղրէթլէ-րի՝ խըրսըզլարը պուլմագ իչիւն սարֆը ղայրէթ իթմէքտէ օլտու-ղու կիպի, իճրա իթտիկի թահար-ըյաթընա պիր սուհուլէթ օլմագ իչիւն մուամիլէյհ Մ. Լօրանտօ-նընն օն սէնէլիք եմէքտաքը պու-լունան պիր խըզմէթքէարընը վէ հաթթա օ մահալլէնին պէքճիսի-նի տէ թէվգիֆ իթմիշ տիր։

—

Խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, եազընտա Եունան սուլարընա պիր Ավսթրիա տօնանմասը վիւ-րուտ իտուպ, պիր այ գատար օ-րատտա իգամէթ իտէճէքմիշ։

—

Թարապլուս հագգընտա վէլիյէ կաղէթասընին պիր մուհարբիրի իլէ Բարիզտէ մուգիմ սալթանա-թը Սէնիյէ սէֆիրի Էատտ բաշա հաղրէթլերի միսանընտա ճերէյան իտէն պիր միւքեալէմէյի կէյէն նիւսխէլերիմիզտէն պիրինտէ թէբ-ճէմէ իթմիշ իտիք։

Ամէրիքա Հավաս գումբանեասը՝ Բարիզ կաղէթալարընա պիր թէղ-քերէի ումումիյէ իրսալ իտէրէք միւքեալէմէի մէզքիւրէտէ սէֆիրը միւշարիլէյհ թարաֆընտան սեոյ-լէնտիկի ըիվայէթ օլունան սեօղ-լերին հիշ սալ ու էսասը օլմաղը-ղընը իլան իթմիշ տիր։

—

Ամրան վիլայէթինտէ քեաին Ու-շագտան եազըլըղընա կէօրէ, մա-հալը մէզքիւր ճիվարլարընտա հայտուտ ֆըրգալարը գայնամագ-տա իմիշ։ 12 զէյպէքտէն իպա-ըէթ պուլունան մէզքիւր ֆրգա-լարտան պիրի եօլճուլար իլէ էշ-եա գաթարարընա բէք զիյատ սարգընթըրդ վերմէքտէ օլտու-ղընտան, պու խուսուս մուամէ-լաթը թիւճճարիյէեի սէքթէտաբ գըյմագտա տըր։ Ուշագ գայմա-գամը պունուն էօնիւնիւ ատապի-լէճէք պիլճիւմէ թէտտապիրի իթ-թիխազ իթմիշ իսէ տէ, էլտէ օ-լան գուվվէթի մըգտարը քիֆայէ-տէ օլմատըղընտան, մուամիլէյհ գայմագամընն իդտամաթընտան հիշ պիր նէթիճէ կէօրիւմէմէք-տէ տիր։

—

Բիրէ լիմանընընն կէօմրիւք հա-սըլաթը կէչէն սէնէնին յունիս ա-եընտան պու սէնէնին յունիս ա-եընտա 115.532 տրախմի ֆազլա վագը օլմուշ տըր։

—

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ԽՆԴՐՈՅՑ ՎԵՐԱՑ

(Շարունակութիւն և վերջ տես թիւ 1185)

Եթէ ոչ, յետ սահեալ անցա-նելոյ մէն մի հարիւր կամ երկե-րիւր ամաց՝ որ և է լեզու պիտի կաղայ նոր բան արտայայտելոյ։ Եթէ ոչ, այս համոզմամբ, Ա-յրընեանի, մանաւանդ Քէչեանի Հայ Սեպուհներուն, կամ գիտնա-կան դասուց լեզուն, այսինքն Պօլսոյ նորոգեալ, կարկտած լը-րագրական աշխարհաբառը իսկ բազմակնճիռ աղմուկ պիտի յա-ղուցանէ անդադար ի տանն Հա-յոց։

Իբր արդեօք, միթէ Մասէ կամ Տօքթէօր Իւթիւճեան, խեցե-դարեանց երեսնամեայ երդուեալ դրօշակիրն կարէ՞ ուրանալ թէ, «Ներկոս» (էրէդ), դերանունը բա-ուին վերջը կցուած, «ներնուս» (էրէդպէ), «գրածնիս», (եաղբէբբ) թրքաբանութիւն չեն։ Եթէ ինք-եան խիստ հաճոյական է այս դե-ռաքրքիռասական Հայկաբանու-թիւնը թող շարունակէ։ Հարկաւ, այսչափ ժամանակ իւր անվթար՝ անվիշտ մնացած իշխանութիւնը պէտք էր ազգային լեզուի մասին ներկայ աղատական կուսակցու-թեան (խեցեդարեանց) հրովար-տակներն մեծաւ յարգութեամբ հիւրընկալել իւր օրաթերթին մէջ։ Մեք Ոսկեդարեանքս արդէն բա-ժանորդ գրուած ենք իւր թեր-թին և կընթեռնունք զայն և պիտի ընթեռնունք միշտ, սակայն ան-շուշտ անհաշտ աչք, և պիտի այպանենք ինքնակամ նորա օտա-րական շարադասութիւնը։ Մեք, քանզի տակաւին կանուխ է մեր լրագիր ընթերցողաց համար, չասեմք թէ պարտ է նա անթերի գրաբառ խմբագրել, սակայն այ-սու ամենայնիւ կարող է նա ա-բրագ արագ ուղղութիւն տալ իւր լեզուին։ Վերոյիշեալ թրքաբա-նութիւնը գաւառացի ազգայնոց մէջ չկայ, միայն Պօլիս երթեւե-կող երիտասարդք կը գործածեն իբրեւ նուրբ ընտրութիւն լեզուի և ընծայ թանկագին բերեալ ան-տի։ Մշեցին, Բաղիշեցին բացար-ձակ կաղաղակեն թէ ժամանակաւ իւրեանց պապերը գրաբառ կը խօ-սին եղեր, զի քայքայեալ գրա-բառի մը նշաններն յաճախ կը տեսնուին նոցա խօսակցութեան-ցըն մէջ։

Արդի քերականք, քաջ գիտե-անչուշտ Գարագաշեան, հին Լա-տինաց և Յունաց դրութիւնը ան-բաւական կը համարեն ո՛ և է լե-զու դիւրաւ և փութով ուսանե-լոյ համար։ Արդիք նշանաբան ընտրել են Սենեկայ փիլիսոփային հետեւեալ գեղեցիկ խօսքը, «Վար-դապետութիւնը երկայն է, իսկ օրինակը կարճ և զօրաւոր։» Ար-դարեւ այպէս է, զի դասագիրք մի որ խօսելոյ և գրելոյ ուղիղ կանոնը պիտի աւանդէ դեռաբա-աշակերտին, պարտ է առանին սովորութեանց, գործածութեանց յարմար հրահանգ տալ նախ, և ապա «կայսրն Հռովմայեցւոց բար-եացապարտն թէոդոս, որ և մեծ...» բարձրագոյն կամ արտաքին բա-ցատրութեանց։ Հետեւաբար կը ներէ Գարագաշեան ինձ ասելոյ թէ իւր հանրածանօթ քերակա-նութիւնն իսկ անբաւական է մեր ուսումնարանաց համար։ Մանա-ւանդ զի, մեր գրական լեզուն մի օտար լեզու, զոր օրինակ Գաղղե-գաթ միւթթէհիմէրին եէնիտէն մէմուրիյէթէ ալընմամալարընը թավսիյէ խյլմիշ տիր։

«Իզզէթ պէյ եէնիտէն բօսթա նէզարէթինէ թային պուլըուլըգ-տա, իհթիմալ քի մաղնունալէյհ-էրին սէվապգը ահվալընը պիլ-մէտիկինէն, անլերի մէմուրի-յէթլերինտէ իպգա իթմիշ տիր։

«Իշթէ Գալաթա բօսթախանե-սինին տախիլի շիւպէսինտէ պէօյ-լէ պիր վագտա վուգուա կէլմիշ տիր։

«Էքսէրիա պիղէ խապէր վերիլ-միշ—վէ պիղ տախի վագթինտէ նէչը իթմիշիզ տիր—քի Իզզէթ պէյ իսլահաթ լայիհասընընը գուվ-վէտէն ֆիիլէ չէգարըլմասընը քէ-մալը կէրմի իլէ սայ իթմէքտէ տիր, վէ պու թասավվուրա բօսթալա-ըըմընը պիր նիւմունէ օլաճագ սուրէթաէ թէնսիգ իտէճէք տիր։

«Բօսթա իտարէսինին թէրագ-գիսի եօլունտա իսլահաթը մէզ-քիւրէնին գըյմէթը ֆիիլիյէսինի թագտիր իթմէքլէ պէրապէր, պալատէ դիքը իթտիկիմիզ ահվա-լընի պիր տահա վուգուը միւմքին օլմահաճագ պիր թարզտա իշպու իտարէնին միհվերը լայգընտա պուլունմասընը արզու իտէրիզ։

«Հէնուզ թասավվուրտա օլան իսլահաթընը մէվգիի իճրաեէ գօն-մասընա պէքլէեէճէք եէրտէ, բօսթալարըմըզընի միհիմմ օլան շիւպէյէրինին թէնսիգ ու թան-զիմնէ թէչէպպիւս իթմէք էն զիյատ քեարը ագիլ տիր։

«Ամթուֆէթլու Իզզէթ պէյ է-ֆէնտի հաղրէթլերի՝ քէնտի հէ-տէֆ ու մագսէտինէ մուվաֆֆագ օլան շու միւթալէաթըմըզը նէ ֆիքրէ մէպնի արզ իթտիկիմիզի շիւպհէսիզ օլարագ ֆարգ ու թէմեիզ իտէճէք տիր։»

ԱԽՕՋ ՈՒ ԿԻՐԻՖԹ

Տիւնքի Մոսքով կաղէթասը ա-թիտէքի վագայը իհթիյաթը թամամ իւղրէ տէրճ իտիյօր.

«Տիւն (էվվէլքի) սապահ պիր ըրմըքէօր (եէտէք) վաբօրը Գը-նալը ատա եօնիւնտէ տուրմուշ տըր։ Պու վաբօր օրայա վիւրուտ իտէր իթմէզ, պիր գօլ զապթիէ գարայա չէգմըշ, վէ թի ըբիա իլէ Սըրպսիթտն մուհարպէսի էսնասընտա Ռում կէօնիւլլիւէրի գայտ իթմիշ օլան Զիվի օղլու Ցէմսթէն էֆէնտինին խանէսինի մուհասէրէ իթմիշ տիր։ Մուսա-լիլլէհին պու խըտմաթընա մու-գապէլէթէն, օլ վագթ սատրա-զամ պուլունան Միտհաթ բաշա պիր նիշան իլէ պիր տէ միւգիիլ բիւթպէսի իթա իթմիշ իտի։

«Զապթիյէլէր մուսաիլէյհ Ցէմսթ-թէնին խանէսինէ կիրէրէք թէվ-գըֆ իտուպ, մէզքիւր վաբօրա ըրքեապ իլէ Ցէրանատէթ կէ-թիրմիշլէր տիր։ Ցէմսթէն էֆէն-տի Սթամպօլտա Պէօյիւք Զապ-թիյէեէ կէօթիւրիլմիշ տիր։ Իշպու թէվգիֆին սէպէպի նէ իտուկի հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։»

Տիւնքի Լէվանտ տախի պու վա-գայը հիքեայէ իթտիքտէն սօնղ-րա, մուսաիլէյհին Պէշիքթաշա չը-գարըլմըզընը պէյան իթմիշ, վէ շիմտի քիմ պիլիր նէրէտէ տիր տէյտ իլավէի մէգալ էյլէմիշ տիր։

ՇԱՄՏՍ ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՕՆՍՕԼՕՊԸ

Պէյրութտան օգոստոս 1 թա-րիխիյէ Լէվանտ Հէրալտ եազրլան պիր մէքթուպտան աթիտէքի ֆըգ-րասընը այնէն թէրճէմէ իտէրիզ.

«Կէօրիւնիյօրտ Շամ Ֆրանսըզ գօնսօլսը Մ. Ֆլէշ՝ սըր քեաթի-պի իլէ պէրապէր վէ պիր գավազ արապաճընն օթուրտուղու եէր-տէ վէ իքի գավազ տա պէկիր-լերէ սիւար օլտուգլարը հալտէ, արապա իլէ կէզերքէն, օրատա պուլունան վէ գարուսընտա գա-ըաղզ պէքլէյէն պիր գըշլանընն էօնիւնտէն կէչմիշ տիր։ Ասքէր ատէթ օլտուղը վէճհէյէ գօնսօլսը սէլամլամամըշտը։ Օվվագթ գօն-սօլսս արապայը տուրտուրըպ իշպու ըիայէթսիզլիկին սէպէպինի սիւալ իթտիրտիքտէ, ըիվայէթէ կէօրէ, ասքէր նէֆէրի ֆեվ-ըլարը սէ-լամլամայա հիշ պիր էմր ախզ իթ-մէմիշ օլտուղընը ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր։ Պու ճէվապը ալընճա գօնսօլսս Մ. Ֆլէշ՝ գավազընա գարագզ պէքլէյէն նէֆէրի թէ-էախզ իթմէսինի էմր իթմիշ, վէ պու էմր իճրա օլունունճա գօնսօ-լսսը մուսաիլէյհ պու պապատէ թէ-շէքքի իչիւն միւչիրին նէզտինէ կիթմիշ տիր։ Վալի՝ վագատատան խապէրտար օլտուգտա, մէրգում նէֆէրի սահիհէն թէէտիպ իտէ-ճէկինի, վէ ֆագաթ տէյիլ գօն-սօլսը սէլամլամամասը, իլա գա-բագզ պէքլէտիկի սըրատա քէն-տիսինէ վուրմայա ճիւրաթ իտէն գավազընը գարընընա սիւնկիւյիւ սարըլամամասը իչիւն թէէտիպ ի-տէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։ Պու ճէվապ գօնսօլսս Մ. Ֆլէշի թէսքին իթմէտիքտէն մատտա զիյատէսինճէ հիտտէթլէնտիրմիշ օլմաղը, գօնսօլսը մուսաիլէյհ միւչիր իլէ բէք ֆէնա հալտէ պօ-ղուշմուշ տըր։ Պու միւնազատա հէնուզ թէսվիյէ օլունմայըպ նէ-թիճէսի նէ օլաճաղը մալիւմ տէ-յիլ տիր։»

—

Պէյօղլունտա թէրէպաշընտա քեաին Մ. Էթիէն Լօրանտօնը խանէսինէ կիրէն խըրսըզլարը 1000 լիրալըգ գատար էշեա վէ սարիլ սըրգաթ իթտիքլէրինի հէր նէ գատար պունտան ագտէմ եազմըշ իսէք տէ, մուախխարէն իթտիկիմիզ թահգըգաթա կէօ-րէ, էշեաի մէսրուգէ 4000 լիրա գատար գըյմէթինտէ պուլուն-մագտա իմիշ։ Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Պահրի բաշա հաղրէթլէ-րի՝ խըրսըզլարը պուլմագ իչիւն սարֆը ղայրէթ իթմէքտէ օլտու-ղու կիպի, իճրա իթտիկի թահար-ըյաթընա պիր սուհուլէթ օլմագ իչիւն մուամիլէյհ Մ. Լօրանտօ-նընն օն սէնէլիք եմէքտաքը պու-լունան պիր խըզմէթքէարընը վէ հաթթա օ մահալլէնին պէքճիսի-նի տէ թէվգիֆ իթմիշ տիր։

—

Խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, եազընտա Եունան սուլարընա պիր Ավսթրիա տօնանմասը վիւ-րուտ իտուպ, պիր այ գատար օ-րատտա իգամէթ իտէճէքմիշ։

—

Թարապլուս հագգընտա վէլիյէ կաղէթասընին պիր մուհարբիրի իլէ Բարիզտէ մուգիմ սալթանա-թը Սէնիյէ սէֆիրի Էատտ բաշա հաղրէթլերի միսանընտա ճերէյան իտէն պիր միւքեալէմէյի կէյէն նիւսխէլերիմիզտէն պիրինտէ թէբ-ճէմէ իթմիշ իտիք։

Ամէրիքա Հավաս գումբանեասը՝ Բարիզ կաղէթալարընա պիր թէղ-քերէի ումումիյէ իրսալ իտէրէք միւքեալէմէի մէզքիւրէտէ սէֆիրը միւշարիլէյհ թարաֆընտան սեոյ-լէնտիկի ըիվայէթ օլունան սեօղ-լերին հիշ սալ ու էսասը օլմաղը-ղընը իլան իթմիշ տիր։

—

Ամրան վիլայէթինտէ քեաին Ու-շագտան եազըլըղընա կէօրէ, մա-հալը մէզքիւր ճիվարլարընտա հայտուտ ֆըրգալարը գայնամագ-տա իմիշ։ 12 զէյպէքտէն իպա-ըէթ պուլունան մէզքիւր ֆրգա-լարտան պիրի եօլճուլար իլէ էշ-եա գաթարարընա բէք զիյատ սարգընթըրդ վերմէքտէ օլտու-ղընտան, պու խուսուս մուամէ-լաթը թիւճճարիյէեի սէքթէտաբ գըյմագտա տըր։ Ուշագ գայմա-գամը պունուն էօնիւնիւ ատապի-լէճէք պիլճիւմէ թէտտապիրի իթ-թիխազ իթմիշ իսէ տէ, էլտէ օ-լան գուվվէթի մըգտարը քիֆայէ-տէ օլմատըղընտան, մուամիլէյհ գայմագամընն իդտամաթընտան հիշ պիր նէթիճէ կէօրիւմէմէք-տէ տիր։

—

Բիրէ լիմանընընն կէօմրիւք հա-սըլաթը կէչէն սէնէնին յունիս ա-եընտան պու սէնէնին յունիս ա-եընտա 115.532 տրախմի ֆազլա վագը օլմուշ տըր։

—

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։ Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

Ամենայն ինչ, զոր ի սրտի ունիս, ասա՛ ի բերանոյ։ Ամենայն ինչ, զոր ի բերանոյ ասես, ասա՛ ի սրտի։

—Պու կիւն Բամազանը 13ին ճի վէ Խորգաի չէրիֆին զկյարէթի կիւնիւ օլմաղլա, Պապը Ալի վէ տէվաիրը սաիրէ թաթիլ օլունմուշ տիր։

—Շարգի Բումէլի տախիրինտէ վագը Պէյօվա օրմանընտա պուլունան հայուտլար իլէ ժանտարմալար պէյնինտէ պիր միւտարէպէ վուգուա կէլիպ, հայուտլարտան 3 վէ ժանտարմատան պիր նէֆէր մէճրուհ օլմուշ տրը։ Պու կիւնլէրտէ տահա պէօյիւք պիր միւտարէպէ վուգուը մէլհուզ իմիշ։

—Վէֆէրն պէյանընա կէօրէ, էնսնի մուհարեպէտէ Եանպոլուտա Բուլար Թարաֆընտան քիլիսէյէ Թահվիլ օլունան պիր ճամինին Իսլամբարա Թէրքի հագգընտա ճանիպը Պապը Ալիտէն Շարգի Բումէլի հիւքիւմէթինէ Թէպլիղաթ իճրա իտիլմիշ օլմաղլա, մէզքիւր ճամի պու քէրրէ Իսլամբարա Թէսլիմ օլունմուշ իմիշ։

—Կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Ինկիլիթէրրա սէֆիրի լորտ Տիֆրինին Մատամսը Թարաֆընտան Թարապիտտա սէֆարէթխանէյին պաղչէսինտէ պիր պաղչէ պալոսու վէրիլէճէք իմիշ։

Ֆ—Կէչէն բաղար կիւնիւ Իզմիրտէ Պամախանէ սօգաղընտա Ահմէտ Խանը արգասընտա պէյիւճէք պիր հարիգ վուգուա կէլէրէք ֆուդարա ֆամիլեալարտան մէսքիւն 3 խան իլէ 20 գատար տիւքքեան միւհիթէրէգ օլմուշ տրը։

—Բարիզտէ օգոստոսըն 11ինտէ պիր էլէքթրիգ սերկիսի քիչատ օլունաճագ տրը։ Իշպու սերկիյէ 2,000 պէկիր գուվվէթինտէ մաքինալար վաղ օլունմուշ տրը։

Սերկիի մէզքիւրտէ շայանը թէմաշա պիր պալոն իլէ էլէգթրիգ զիյասը յա միւնէվվէր պիր չէշմէ տախի պուլունաճագ տրը։ Մէզքիւր չէշմէտէն էլմաս տանէլերի կիպի մուսանանա սու ճարի օյաճագ տրը. պիրտէ պիր էլէգթրիգ շրմէնտրֆէրի մէվճուտ պուլունաճագ տրը։

Սերկիի մէզքիւրտէ թէլէֆոն վասէթասը յա Օբէրա վէ Թէատրը ֆրանսէ լուպիյաթը իճրա օլունաճագ տրը։

Տէվլէթը Օսմանիյէտէն մատտա տէվլէթլէր մուրախասարընտան միւրէքքէպ օլմագ իւզրէ, Բարիզտէ էլէգթրիգ ֆէնների երպապընտան պիր գոնկրէ տախի ադտ օլունաճագ տրը։

—ՃեէոնէՀ-Լարտ պիր վէճհը ատի օգունմուշ տրը։

«Պէյօղլունտա Թագսիմտէ սարրաֆ Պէկեան աղանրն աշճըսընա պունտան 4—5 կիւն մուգատտեմ սապրգալը կիւրուհինտէն պիրիսի մավի միւրէքքէպ իլէ Ռահմ վէ Մէհմիտա խալիլ վէ Մուսթաֆա վէ Օսման իմզալարբյյա պիր մէքթուպ իճա իլէմիշ տիր։

«Պու մէքթուպտա Պէկեան աղա բարարզահմէթսիզ գազանըյօրբն տենիլէրէք Ալեմ Տաղընտա Թաշ Տէլէն սուլրնտան կիւն պաթբսը Թարաֆրնա 25 գատէմ ուզագլըղընտա էն պէյիւք աղաճրն տիպինէ 4.000 լիրա կէօնտէրմէսին, վէ կէօնտէրէճէյի առէմին պաշրնա պիր պէեազ չէյ սարմասը պէեան օլունմուշ, վէ կէօնտէրմէտիյի հալտէ հագգընտա ֆէնա մուամէլէ օլունաճաղը տէրմիյան գալընմը տրը։

«Պու սախթէ էսամի իլէ մէքթուպը իրսալ իտէնլէր՝ մէքթէպը սէնայի չակիրտանընտան էյէճի Թովմա վէ եազմաճը Թաթարեան օլտուղու անլաշըլարագ տերտէսթ օլունմուշլար, վէ մէրգումլարըն պունա ճիրթթիրը իսէ միանէլերինտէքի պիր գատըն քէյֆիյէթինտէն միանպէս պուլունմուշ, վէ մէքթուպա գոյտուգլարը էսամիի Իսլամիյէ տագի քէնտիլէրինի սագլամագ վէ զապրթայը սեհվէ տիշիւրմէք իւզրէ Թասնի գալընտրը մեյտանա չզգմըշ, վէ մէրգումլար պատէլ Իսթինթագ միւտտաիի ումումիլիկէ Թեսլիմ օլունմագ իւզրէ պուլունմուշ տրը։

«Մէրգումլարը Պէյօղլու բոլիս միւտիրի սաատէթլու Պահրի բաշա հազրէթլերի տերտէսթ իմիշ օլմաղլա, զապրթամըզը հէր սուբէթլէ տրգագթընա պու տա պիր տէլիլ պուլունմուշ տրը։»

—Պիր թօր ֆապրիգասընն Տերսաատէթտէ մուգիմ վէքիլի Շեվէտլի Մ. Բուս՝ պարկիրէ բաքիպ օլտուղու հալտէ կէչն հափթա Պէյօլիւքտէրէտ Պիլէզիքճի չիֆթլիկի եօլունտան կիտէր իքէն, իւզերինէ իքի իւչ տէֆա գուրշուն ուրգըրպ, ֆագաթ իսապէթ իթմէմիշ վէ քէնտիսի տէ տօլու տիզկին իտերէք չու թէհլիքէտէն գուրթուլմայա մուվաֆֆագ օլմուշ իտի։ Պատէհու մումիսիյէ Մ. Բուս քէյֆիյէթի բոլսէ խապեր վերիպ, Շուէտ վէ Նորվէկիա մասլահաթկիւզարը Մ. տը Հէյտէնթամա տախի բէսմէն պա բաբօրթօ իթաի մալիւմաթ իթմիշ օլմիշ օլտուղունտան, մումիսիյէհ մասլահաթկիւզար խարիճիյէ նազրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրինէ մէգքիւր բաբօրթօ իլէ պէրապէր պիր մէքթուպ իրսալ իթմիշ, վէ էկեր Մ. Բուսը իւզերինէ ամէշ իտէն էշխաս պուլունմասա պիլէ, պէօյլէ պիր հալին եէնիտէն վուգու պուլմամասը իչին թէտապիր իթթիխազընա հիմմէթ պուլրումասընը թավսիյէ իլէմիշ տիր։

Զանն օլունտըղընա կէօրէ, պիլճիւմէտ սեֆիրլէր՝ մումիսիյէհ Մ. տը Հէյտէնթամանն էֆքեարընը իլթիզամ իտէնէքլէր տիր։ Վէ Պոզաղ իչի էհալիսինին կէտիկի եօլլարը մուհաֆազա իթմէք իչիւն սիւվարի զապթիյէլերինին մըգտարը արթըրըլճագ տրը։ Բաղար կիւնիւ Պէօյիւքտերէ զապթիյէ միրալայը՝ Մ. Բուս իլէ պէրապէր վուգուաթ մահալինէ կիթմիշ, վէ Պէյկրատ օրմանընտա էհալիյի վրգայէ իթմէք իչիւն սիւվարի նէֆէրաթընը թէզեիտ իտիլէճէկինի վէ կէճէ կիւնիւզ պիր մրգտարբիյատ ասքերինին օճիվարլարը կէզէճէկինի, վէ քէնտիսի տէ հէր կիւն օրալարտա տօլաշարագ էմրլերինին իճրա օլունմասընա տիգգաթ իտէճէկինի վատ իթմիշ տիր։

—Սապահլյրն երքէն սաաթ 7 բատտէրինտէ ճէնուպը շարգիյէ տօղրու պիր տուրպին իլէ պագըլարգտա եէնի պիր գուլրուքլու եըլտրզ կէօրիւմէքտէ իմիշ։

—Շարգի Բումէլի նաֆիա միւտիրի սապրգ Մ. Վուլգովիչին Սոֆիայա միւվասէլէթինտէ տերհալ Բրենս թարաֆընտան գապուլ օլունտուղու վէ իւչ սաաթ գատար բրէնսը միւշարիյէյ իլէ միւզաքէրէ վէ միւլագաթտա պուլունտուղու Սոֆիատան եազըլմըշ իսէ տէ, մումիսիյէհին պու քէրրէ թէհիտէսթ էհնէ Ֆիլիպէյէ ավտէթ իթաիյինի Նուրուն Կլա նամ Պուլկար կազէթասը եազըյոր։

—Ավզ ու կիրիֆթ սէրլէվհասը իլէ իչսահիֆտէ Զիվի օղլու Տէմսթէնին Թեվֆիֆի հագգընտա պիր ֆբգրա տերճ օլունմուշ տրը։ Մուախխերէն ալընան խապերէ կէօրէ, մումիսիյէհ՝ Միհհաթ բաշա հարէմինին Ամինայա նագլ ու ազիմեթինի թէսհիլ իթմէք թէօհմեթիյլէ իթհամ օլունտուղու իչիւն Թեվֆիֆ օլունմուշ իմիշ։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Ամսա Հավ

(Պա ապոհ Կէլն Բէլէկոֆլը)

Բարիզ 9 օգոստոս

Մ. Բ. Պուրգ պու կիւն Սթամպօլա միւթէվէճճիհլն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Մումիսիյէհ եօլտա վիէննա իլէ Պուքրէշտէ թէվգգուֆ կարարլանմիշ է։ Վէ օգոստոս 22 տէ պիրլիքտէ Սթամպօլա միւվասէլէթ իթմէք իւզրէ Մ. Վալֆրէյ՝ օգոստոս 20տէ Պուգրէշտէ մումիսիյէհ Մ. Պուրգլա պիրլէշճէքտիր։

Թունուզ 9 օգոստոս

Սուս էյալէթի էհալիսի՝ պիր թագըմ հայուտլա ալէյհինտէ միւտաֆէաի նէֆս իտերէք, 12 հայուտլա գաթլ իթմիշ վէ էլլերինտէն քէնտի սըղըր վէ հայվանլարընը կէրի ամըշլարտը։

Ամսա Ռիմէր

Լոնտրա 9 օգոստոս

Տիւն ագշամ իրլանտայա միւթէալիզ զերրա նիզամնամէսի իչինինճիւ տէֆա օլարագ գրաաթլա գապուլ օլունմուշ տրը։

Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Կլատսթոն իյրատ իյլէտիյի պիր նութգտա, Մ. Պրատլոյն մէճլիսը մէպուսանտա գապուլ վէ ատտմը գապուլի մատտէսինին մէճլիսին իլգ իճթիմալարընտա հալլ օլունաճաղը պէյան իյլէմիշ տիր։ Քուինս Պէնչ մահքէմէսի՝ Մ. Գլարգին Մ. Պրատլոյ ալէյհինտէ իգամ իյլէտիկի տավանն իքինճի տէֆա օրտագ բուլէթինէ մուվաֆֆագ իյլէմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանենք թէ Հաճընը ազգայիններէն Պ. Նաղարէթ Տէպէճեան նուիրած է Միացեալ Ընկերութեանց մի օրինակ «Գիրք Պատմութեանց» հեղինակութիւն Առաքել վարդապետի Դավրիժեցւոյ, տպագրեալ Ամսթերտամ 1669ին։

Նոյնպէս Պ. Յ. Գուրգէն իւր հեղինակած «Ողբերգութիւն Յաթենա և Զմիւռնի» անուն գրքէն 10 օրինակ նուիրած է ընկերութեան։

Նիկոմիդացի Պատ. Ազգային մը ևս, Միացեալ Ընկերութեանց նուէր մ'ընելու առաջադրութեամբ, առևտրական գործի մը ձեռնարկած ըլլալով, իւր շահաբերն տասանորդն (60) վաթսուն դահեկան արծաթ ուղարկած է Միացեալ Ընկերութեանց Պ. Թ. Էպիկեեանի միջոցաւ։

Ի դիմաց Միացեալ Ընկերութեանց Ցնորէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Աբշալոմ Յովհաննէս Մ. Զերաղ

—

Գումգաբուլի Միացեալ վարժարանաց պարապուրդի առուրք այս շաբաթու լրանալով՝ յառաջիկայ երկուշաբթի 3/15 օգոստոս տեղի պիտի ունենայ վարժարանաց բացումն յորս ուսանողք արտօնագրիւ պիտի ընդունուին վերստին։

Յաջորդ կիրակէ օրն ևս (9/21 օգոստոս) Միացեալ վարժարանաց մրցանակաբաշխութեան հանդէսն պիտի կատարուի։ յորում արտօնագիր չունեցող աշակերտք պիտի զրկուին իրենց ստացած մրցանակներէն։

Ուստի աղնիւ ծնողք և ուսումնասէր պաշտպանք կը հրաւիրուին իրենց սիրասուն որդւոց և պաշտպանելոց արտօնագրերն կանխաւ առնուլ ի խորհրդարանի Հոգաբարձութեան։

Ցեսուչ

Միացեալ Հնգից վարժարանաց Գումգաբուլի

Թ. Եէվդ

28 Յուլիս 1881

ի Խրհրդրնի. Հոգաբարձութեան

ի Մայր Եկեղեցւոյ

3—1

—

ԱԶԳ

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեանս Ընդհ. ժողովը Նիստ ունի յառաջիկայ հինգշաբթի Յուլիս 30 ի Խորհրդարանն Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ի ժամ 6։ կը խնդրուի Ընդամուհիներէն որ որոյեալ ժամուն ներկայ գտնուելով կատարեն իւրեանց անդամակցական պարտականութիւնը։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1.—Ընթերցումն նախորդ նստի Ատենագրութեան.

2.— Ընթերցումն դիւանական թղթակցութեանց.

3.—Նամտեայ համարատուութիւն կեդր. Գործ. ժողովոյ.

4.—Վաւերացումն ընտրութեան Համարակալի.

5.—Խնդիր վարժուհւոյ.

Կ. Պոլիս

Յուլիս 27 1881 (Կնէ)

—

Հանգուցեալ չիլինկիր մահտեսի Սարգսի Թոռ Որթիկ անուն Միքայէլեանի կալուածն և Ազգամա Գաբուսին, Սարը Թիմուր թաղը Քիւչիւք Պազար ճատտէսի փողոցի անկիւնը գտնուած միւլը և կէտիք 94 թիւ չիլինկիրի պառաքա խանութը, — որ այժմ հացագործութեամբ և խոհարարութեամբ պարապող անձէ մը 130 դահեկանով վարձուած է ամիսը, — խասգիւղի Թաղ. Խորհրդոյ կողմանէ աճուրդի հանուելով՝ արդէն 80 ոսկի տուող կայ։ Ուստի որոնք որ այս գինէն աւելի տալու յօժար են կը հրաւիրուին ներկայ թուականէս մինչեւ քսան և մէկ օր խասգիւղի Թաղ. Խորհրդարանը ներկայանալ, այս պայմանագիրս լրմանէն յետոյ որ և իցէ առարկութիւն կամ դիտողութիւն անընդունելի է։ 3—1

Խասգիւղ 26 Յուլիս 1881.

—

ՍԷՔԹԱՆԱՍ ՏՐԳԱՆՏ

ՎԷՊ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ

—

Սոյն վիպասանութիւնը՝ որ ազգային փաստաբաններէն Թիւթիւնճիեան Ռուբէն էֆէնտիի հեղինակութեամբ ի լոյս ընծայուած է, իւր վերջաբանէն ի զատ 258 երեսէ բաղկացեալ լի սրտաշարժ նկարագրութեամբ ընտիր վէպ մ'է։

Կը ծախուի Պոլսոյ կողմը գրավաճառաց քով, և կամուրջի Գըլուխը սուճի Պողոս աղայի խանութը. և կամուրջին վրայ Գատը գիւղի չոգենաւի կողմը Ազաեանեան Յովհաննէս աղայի ընթերցարանը. և Ղալաթիա Թըրամվայ ճատտէսի Արշակ Յակոբ էֆէնտիի մաղազան. գին 10 ղրշ։ 3—2

—

Միացեալ ընկերութեանց Ցեսչութեան յանձնուած Կորայ Ս. Դանիէլ վանքի զարգացման համար մի ցուլով 10 Խրիմ կովեր և մի արուով 6 Ռուսական ըշխաֆներ հարկաւոր լինելով, ընկերութեան նիւթական վիճակի անձկութեանը պատճառաւ՝ կեդր. ժողովը իւր վերջին նստին մէջ Ցնորէն ժողովոյ յանձնարարեց Ազգայնոց առատաձեռնութեանը դիմել, յիշեալ անասունները ամբողջապէս կամ մասամբ հայթայթելու և Միացեալ ընկերութեանց նուիրելու համար։

Հայաստանի տնտեսական վիճակի բարւոքմանը նպաստող այս ձեռնարկը երկրին հողագործական անասնոց տեսակն աղնուացնելու օգուտն ևս ունենալով, Ցնորէն ժողովը կը յուսայ թէ Ընկերութեան հրաւէրն անընդունելի չը պիտի մնայ։

Ի դիմաց Միացեալ Ընկ.

Ցնորէն ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Աբշալոմ Յովհաննէս Մ. Զերաղ

10—8

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆը Հիմայուն

Կէյսարիյէտ վագի Ղազի Մուսթաֆա բաշա վագֆընըն 97 սէնէսի հուպուպաթ այարը չօրպալըգ օլմագ իւզրէ, այնէն վագֆը միշարիլէյհին իմարէթինէ տօգսան ալթը քիլիսթնա իթա գելընմագ վէ պէտէլի լիրատ Օսմանի 100 ղրշ. օլարագ տէօրթ թագսիտտէ թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ 12,500 ղրշտա մահէլլի թալիպի էօհտէսինտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, զիքր օլունան աշար հասալթընա զկյատէ պէտէլ իլէ թալիպ օլանլարրն թարիխը իլանտան նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար Էվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէտմէլէրի իլան օլունուր։ 2—2

13 Բամազան 98 վէ

27 Թէմմուզ 97

ՍԷՔԹԱՆԱՍ ՏՐԳԱՆՏ

ԱՐԼ ԲԱԶԻ ՎԷ ԴՈՒՄԲԱՆԻՍԱՐԸՆ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՐՕՍ

ԳԱԼԱԹԻԱ ԿՈՅԱԿՈՒՄ ՍՈՓԱՆԼՈՒՆԻ 35 ՆՈՐԷՐՕՎՈՒՆ ՄԱՀԱԼ ՏԷՐ

ՇԱՐԼ ԲԱԶԻ

ԳԱԼԱԹԻԱ ԿՈՅԱԿՈՒՄ ՍՈՓԱՆԼՈՒՆԻ 11 ՆՈՐԷՐՕՎՈՒՆ ՄԱՀԱԼ ՏԷՐ

ՕՖՆԷՐԻՆ ՐԱԳՕՉԻ ԹԱՊԻՐ ՕԼՈՒՆԱՆ

ԱՃԸ ՍՈՒՅՑՈՒ

OFNER RÁKÓCZY LITHIUM BITTER-WATER.

Պու մուալիճէ Պուսա–Բէչթաստա Մաճար իւլում ու ֆիւնուն ագատէ միասը թարաֆընտան վէ Բարիզին Թրպպիէէ ագատէ միասը թարաֆընտան ըսմէն հալլ օլունուպ չէհատէթնամէ վէրիլմիշ, վէ Վիէննա, Բարիզ, Սիտնէյ, Մէլպուռն վէ սայր չէհիրլէրտէ միտալիա իթա օլունմուշ տրը։ Մէշահիրի աթբալպա մուալիճէի մէզքիւրէնին չապուգ վէ մուհագագ սուրէթտէ թէէսիր իթտիկինի թաստիգ իտէրէք ճիւզիճէ տէ միւսհիլ օլտուղունու պիլսլէյան, սուրէթը մախսուսէտէ թավսիյէ իտէեորլար։ Մէսանէտէ թաշ խասթալըղը, վէ մէսանէտէ էսկիմիշ նէվգաշլ վէ մէսանէտէ ֆէնալըգ վէ իտրար եօլարընտա պօղուգլուգ պուլունտուգտա, պու սույուն չօգ թէէսիրի վէ բէք գիեատէ ֆայիտէսի օլուր։

Եարմ սու պարտաղը իչիմէլի տիր։

Հէր մատէն սույու սաթան տիւքքեանլար իլէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

Ամսալը

Պոսթա–ԲէչԼոպա Լոնդր

Պէրտրէլէր

Սթամպոլ վէ Գալաթատա պուլունան աէրօլար.

Մ. Մ. Ժագ Ա.էքեան,
» » Ժ. վէ Ն. Գանճիւք Պիրատէրլէր,
» » Վէնսան Գասապեան,
» » Քիւչիւքեան Պիրատէրլէր,
» » Վ. Ցանոնի։

LA RÉUNION

ԼԱ ՐԷԻՒՆԻՈՆ

ՏՅՆԻՋ ՄԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԻԶԻՒՆ ԱՆՈՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱ

Իսմէ մախսուս օլարագ ալթը միլիոն ֆրանգ սէրմայէ իլէ 1855 տէ Բարիզտէ թէէսիս օլունմուշ, վէ Բարիզին միւթէվէր պանքէր վէ թիւճճարանը հիսսէտար եազըմըշ տրը։

Պու գումբանիա ՎԱԲՕՐ ՎԷ ԵԼԼԻԲԷՆ ԿԷՄԻՈՒ ՎԷ ՍԷՖԱՒՆԻ ՍԱՒՐԷՑԷ եիւքլէնիլէն մալլարը, վէ բօսթա իտարէլէրինէ թէսլիմ օլունուպ, բօսթա վաբօրբյյա նագլ իտիլէն եվրագը նագտիյէյի միւթէտիլ ֆիյաթլարա սիկուրթա իտեր։

Սթամպօլտա մէզքիւր գումբանիանընն ճաճէնթասը վէքիլի Մ. Մ. Տ. ԼԷՊԷ Վէ ՄԱԽՏՈՒՄՈՒ ՎԻԳԹՕՐ միւրաճաաթ օլունմալը տրը։

ՓԷՕԲՐԻԻ ՊԱՇԸՆՏԱ ԷՄԻՆ ԷՕՆԻԻՆՏԷ ՎԱԼԻՏԷ ԽԱՆԸՆՏԱ ՎԱԳԸ

Բ. ԲԷՐՎԱՆԱ ՎԷ Ն. ԱԼԷՔՍԻԱՏԻՍԻՆ

ՏՈՒԹԱՆ ՓԱՊՐԻԳԱՍԸ

Իմթիյազը տուխան ֆապրիգալարընը թէչքիլինտէն պէրու Մ. Բանաեսթի Բէրվանէ վէ Նիգոլա Ալէքսիատիսին՝ ֆիյաթճա էհվէնիյէթտէն, վէ կէրէք թիւթինճէ նէֆասէթէն տօլայը թէկճճիհիւ ամմէյի գազանագ, միւղէերիլերի թէզայիւտ իթմէքտէ տիր։ Թիւթինլէրտէ մուզիրրը սըհհէթ օլան Ա.յասուլուգ ասլա խթիմալ օլունմայուպ, չիսպհէ իտէն վար իսէ, կէրէք պիզզաթ վէ կէրէք Բուսումաթ մէմուրլարընտան պիրիսիյլէ ֆապրիգանընն հէր պիր քէօշէսինի թէկարրի իթմէկէ մէկեզուն օլտուղունու, վէ թէհարրիյաթընն նէթիճէսինի կազէթալարլա վէ ֆապրիգաճրլարընն մէսարիֆի իլէ իլանա մէկզուն օլաճաղընը, ֆապրիգա սահիպլերի իլան իտէյօրլար։ Մէզքիւր ֆապրիգայա միւրաճաաթ իտէնլէր պու անէ տէկին մէմնուն օլտուգլարը կիպի, պունտան պէօյլէ տէ կէրէք սիբարիյաթընն սիւրաթը իճրասը վէ կէրէք ամէլիյաթ խուսուսունտա արգաթ վէ իթինատան տօլայը մէմնուն օլաճագլարընտան պաչգա, իչպու չէհրը մարտընն իսթիտասընտան իթիպարէն խալիս վէ էն ալա նէվինտէն կէօպէք թիւթինիւ իսալ վէ թագտիմ օլունաճագ տրը։

Տէվլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան վէրիլէն իմթիյազ միւհիպլինճէ, մէմալիքի էճնէպկիյէտէն վուգու պուլաճագ սիբարըշթան մահալը սարֆը իչիւն պանթրօլ բուսումու օլան եիւզտէ օթուզու թէնզիլ օլունաճագ տրը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա, 9 Օգոստ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	100- 9/16
Օսմ. էսհամը աչըլը	16- 1/16
» » գարանը	17- 1/4
Իսթիգրազ 65	19-
» 69	19-
» 71	78- 1/2
» 72	30-
» 73	18- 7/8
Օսմանլը պանգաղը	17- 1/16
Մըսրը սույուն. մուֆթա հրաէ	78-
» իսթիխգազը	91-
Բուսթա իսթիգրազը	93-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վաաէ	-

Փարիզ, 9 Օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	85-65
» » 5 գրանսուզ	117-97
Օսմ էսհամը աչըլը	17-35
» » գարանը	17-40
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	95-
» 69	95-
» 73	95-
Մըսրը ֆունտ. մուֆթա հրաէ	396-25
Գրէքի Լիոնէ	917 50
Օսմանլը պանգաղը	683 75
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	59-50
Իթալիա էհսամը	90 50
Գամպիո Լոնտրա 3 այ վաաէ	25-27

Վիէննա, 9 Օգոստ.

Աֆիո ֆիլորին	-
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	26-70

ԶՈՒՌԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էֆ. . ամ. տիւն ագշ. գոր. 18-29
Գաս բապահ աչըլը 18-25
Իսթիգ. 63 (Մուֆթաս) 6 % Ֆ. 95-
» 65 » 6 % Ֆ. 95-
» 69 (Ինկիլ) 6 95-20
» 72 (Գաս տիւ Թրէզոր) 30-
» 73 6 % Ֆ. 92-
Բումէլի չըմէնտըֆէր 3 56-75
Ագէֆ ֆայիզի . 09-
Ըրբոր Ղրշ 00-
Հավալէտիզ » 55-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՏԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէքի ժէնէրալ 6-
Օսմանլը պանգաղը 11-35
Օսիէթէ ժէնէրալ 5-15
Թրամվայ 4- 5

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան Ղրշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը 107-15
Մէթալիք » 205-20
Պէլճիք » 210-20
Ավստրիզ » 127-
Պագրը » 690-
Գայմէ » 1060-
Ինկիլիզ լիրասը 109-14
Ֆրանսըզ ալթունու 37-12
Փոլ 90- 3
Գրիսիզ ալթունու 51-15
Գարպան գայմէի 8-63